

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897-1932.

1935 Szerda, 1935. december 11.
277. szám.

Vörös posztóval

Takarták le azokat a padokat a cluji Operaház színpadán, amelyek előtt Roman Valer munkaügyi államtitkár mondotta el vádbeszédnek készült védőbeszédét az ipar és a kereskedelem megrendszabályozásáról elkészített törvénytervezetéről a hallgatóság előtt. A vörös posztóról van egy régi magyar szállóige, melynek tartalma az, hogy a vörös posztót főleg vaditásra szokták alkalmazni: érthetetlen tehát, hogy miért választották éppen ezt a színű szövetanyagot azoknak a padoknak beburkolására, amelyek — program szerint — a kereskedelem és ipar képviselőinek kellett volna helyet foglalniuk, hogy így, Roman Valerrel az előtérben, festői látványt nyújtsanak nyilván a nézőtéri közönségnek. A vörös posztónak, vagy az ismeretes törvénytervezetnek tudható be, vagy sem: nem tudni, de az ipari és kereskedelmi képviselők közül egy sem jelent meg a törvénytervezet szerzői ismertetésénél s így az államtitkár kénytelen volt füstöl sztaffázs nélkül tartani meg előadását arról, hogy miképpen kívánja ő nacionalizálni az ország kereskedelmét és iparát.

Szándékosan maradunk ennek az előadásnak külsőségei mellett. Egyfelől azért, mert a tervezettel kapcsolatban csaknem egyöntetű viharossággal tiltakozott már az ország minden részében a kereskedelem és az ipar hivatalos képviselője. A cluji érdekeltségük éppugy elítélték az ipar és a kereskedelem készülő politikailizálását, mint a craiovajak, merthízen nyilvánvaló, hogy kényszerrel nem lehet megoldani olyan kérdéseket, amiknek egyedüli megoldását a produktív szabadverseny eredményezheti: viszont tönkre lehet tenni igen könnyen évtizedeken át kitünően bevált ipari és kereskedelmi intézményeket a nacionalista politika jegyében, de ki garantálja, hogy valaki új intézményekkel kárpótolja a régiakat és ki vállalja a felelősséget azért az esetlegességért, hogy a nagy politikai hüvelykdedre rá nem megy egész országrészeknek amugy is lengődő és kilódó kereskedelme és ipara?

Szándékosan maradunk az előadás külsőségei mellett, mert minden vörös posztónál fiasztóbban hatott Roman Valer előadása alkalmával az a tény, hogy egzisztenciális gazdasági problémák tárgyalásánál és az új tervek védelmezése helyett egy újabb politikai vádbeszédet kapott az ország kisebbségi közvéleménye az egyik szakminiszterium szakfőfunkcionáriusától. Érthető, hogy a szakmai képviselők ezt előre látva, távolmaradtak és érthető az is, hogy viszont hangos tansokkal mulattatta önmagát és az előadót a diákság, amely ezuttal is jó hallgatónak bizonyult ott, ahol semmi keresnivalója nem volt, de hát kinek mondotta volna el vádbeszédét Roman Valer a kisebbségek ellen, ha nem annak a diákságnak, amely hallgatni az egyetem helyett politikai „szakelőadásokra” jár?

Roman Valer törvényjavaslatát egyformán veti vissza az ország kisebbségiakta és kisebbségemlakta vidékének inari és kereskedelmi világa, amely tudja, hogy tulajdonképpen közel fogott tulnchéz kockázatot vállal az, aki politikai jelszavakkal kíván érvényesülni azokon a munkaterületeken, amelyeken csakis a produktív munka a megoldások varázsszava.

Fegyverszünetet

kezdemenyez karácsonyra a pápa

Mussolini elfogadja tárgyalási alapul a párisi béke-javaslatokat — Eden helyzete megingott az angol külképviseletben — Újabb jelentések az olasz-abesszin hadszíntérről

Letartóztattak négy olasz hittérítőt Abessziniában

A világpolitikai helyzet döntő fázishoz érkezett. A párisi javaslatoknak Anglia által már módosított szövegét ebben a pillanatban tanulmányozzák az olasz és az abesszin kormányfőiak. Olaszország részéről kétségtelen jóakarattal nyilatkozik meg a béketárgyalások felvételére és a pápa maga is külön keresztény békeakciót tervez karácsonyra. A súlyos szankciók végső életbeléptetése függ a most kialakuló helyzettől, melyre egyedüli árnyékot az abesszin kormány merevnek látszó magatartása vet.

Legújabb jelentéseinket egyébként az alábbiakban foglaljuk össze:

Még nem döntött Anglia!

A Reuter-ügynökség párisi levelezője szerint, az angol kormány bizonyos részlet-módosításokat javasolt a párisi béketervben. EDEN a minisztertanács után hosszabb telefonbeszélgetést folytatott a jelenleg Svájcban üdülő HOARE külügyminiszterrel és utána a párisi angol nagykövettel. Az angol kormánynak az a kívánsága, hogy a javaslatokat még ma juttassák el Rómába. Addis Abebába és Genfben. Politikai körökben úgy tudják, hogy a párisi békejavaslatokat Eden ellenezte a legélelnekben. Lehetetlennek találta, hogy éppen ő közölje a Népszövetséggel ezt a tervezetet. Ezért mindjárt az ülésen felajánlotta lemondását. Megerősíteni látszik ezt a feltevést az a tény, hogy a minisztertanács után Edent a király kihallgatáson fogadta. Úgy tudják, hogy a kihallgatás után Eden visszavonta lemondását.

A Daily Mail szerint a kormány többsége úgy véli, hogy a megtorlások csődöt mondtak és ezért helyesen teszi a kormány, ha megragadja az első alkalmat és tárgyalni kezd MUSSOLINIVAL. BALDWIN miniszterelnök ma délelőtt újabb hosszúságú megbeszélést folytatott Eden lorddal. Utána sür-

gösen összehívta minisztertanácsra a kormány tagjait még a déli órákra, hogy a béketerv ügyében tanácskozzanak.

Népszövetségi körökben a párisi meg egyezés további fejleményeit a következőkben jelölik meg: A 18-as bizottság csütörtökön ül össze. Ha a bizottság csütörtökig értesítést kap, hogy az olasz kormány elvben hozzájárul a béketervezethez, akkor a bizottság elnöke, VASCONZELOS indítványozni fogja a bizottság üléseinek elnapolását. Hangsúlyozzák azonban, hogy csupán az ülés elnapolásáról lehet szó, nem pedig a bizottság munkájának lezárásáról. Ezzel egyidejűleg pedig a népszövetségi tanács elnöke összehívja az 5-ös bizottságot, amelyet annak idején a népszövetségi tanács a békejavaslatok kidolgozásával bízott meg. Ennek a bizottságnak lesz a feladata, hogy a párisi tervet megvizsgálja, hogy arról a Népszövetség december 17-ikén összeülő tanácsának jelentést tegyen. Ha azonban az olasz kormány az eléje terjesztett béketervezetekre nem válaszol, vagy pedig, ha azt elutasítja, akkor minden egészen másképpen fog alakulni.

Komplikációk a béketerv körül

A párisi és londoni lapok szerint Hoare és Valer béketerve csaknem teljesen figyelembe vette az olasz kívánságokat, csupán egy kérés útján el, még pedig azt, hogy folyosó révén közvetlen összeköttetést létesítsenek Eritrea és Olasz Szomáli között. Az a terület, amelyet átengednének Itáliának, körülbelül 390 ezer négyzetkilométer. Ebből a területről fele részét jut olasz fenhatóság alá, a többi névlegesen továbbra is a négy uralma alatt marad, azonban az olaszok ott is éppugy rendelkezhetnek, mint a többi területeken. Ezek az engedmények messze tulmennek az ötös bizottság szeptemberi javaslatain. A párisi Figaro szerint, a valószínűség amellett szól, hogy Olaszország nem csak belebocsátja a békejavaslatok érdemi tárgyalásába,

hanem azon is lesz, hogy ha elfogadható feltételekkel kínálják meg, azokat el is fogadja. Ennek tudatában Anglia és Franciaország olyan békefeltételeket állapítottak meg, amelyek Olaszország részéről is komoly tárgyalások alapjául tekinthetők.

Az olasz állásponttal ellentétben, az angol-francia béketerv hírére abesszin kormánykörökben hívósen és lenéző mosollyal fogadták. Az egyik abesszin miniszter kijelentette, hogy a béketerv ebben a formában Abessziniára nézve teljesen elfogadhatatlan. Abessziniában semmi esetre sem járulhat hozzá, hogy átengedje Olaszországnak a Tigre-tartomány egy részét és gyarmati területeinek hatalmas sávjait.

Széleskörű nemzetközi tárgyalások előtt

A francia Havas hírszolgálati iroda római tudósítás alapján jelentést közöl, amely szerint olasz politikai körök valószínűnek tartják, hogy a Laval és Hoare által kidolgozott béketervezetet Mussolini miniszterelnök elfogadja a további vita alapjául.

Hangsúlyozzák olasz politikai körökben, hogy Mussolini minden bizonnyal csak tárgyalási alapul fogadja el a békejavaslatokat és kiköti, hogy meglegyen a lehetőség a tervezetet módosítani. Azt hiszik, hogy a miniszterelnök nem fogja elfogadni azt a javaslatot, hogy Abesszinia tengeri kikötőhöz jusson, viszont annak olyan területen kell lenni, amely olasz

fennhatóság alatt van és az abesszinek csupán használati jogot kaplanak a kikötőre. Ezzel szemben lehetetlennek tartják, hogy Olaszország kevesebb területet tarthasson meg, mint amennyit már eddig is elfoglalt. Elismerik viszont, hogy a délnyugati határ megállapítása a javaslat szerint elfogadható, mert itt tekintetbe vették az olasz érdekek védelmét. Mindent összefoglalva olasz politikai körök úgy vélik, hogy

széleskörű nemzetközi tárgyalás van kifizetetlen, amelynek kimenetele egészen bizonytalan.

„Békesség az embereknek?”

Párisból jelentik: A 'Jour' római tudósítójának jelentése szerint a pápa békeközvetítésére számítanak. Lehetségesnek tartják, hogy a Szentatya karácsonyra fegyverszünetet fog kezdeményezni, amely azután lehetővé tenné, hogy a Népszövetség megvitassa a párisi egyezménytervezetet.

Genfi jelentés szerint, a népszövetségi tanács ülészakát, tekintettel az olasz—abesszin viszállyra, nem rekesztették be és a tanácsot december 17-re ismét összehívták. A napirend egyetlen pontja az iraki asszirok ügye, úgy tudják azonban, hogy ezzel együtt a tanács megvitatja az abesszin kérdést is. A tanács összehívásának az a célja, hogy a Népszövetség szempontjából elbírálja Hoare és Laval békejavaslatait.

Olaszország folytatja előkészületeit a tervezett olajszállítási tilalom elleni védekezésre. Newyorki jelentés szerint, a Louisiana tehergőzös kedd reggel elhagyta a kikötőt. A hajó nagyrészt gépeket és felszerelési eszközöket szállít Albániába, ahol a Standard Oil társaság nagyszabású telepet létesít az albán kőolaj kihasználására és a termelés fokozására nézve. A munkák Albániában már hónapok óta folynak. Az Egyesült-Államokból Albániába szállított gépek a finomításához és a cőshálózatot erősítő szállításához szükségesek. Az albán kőolajtelepekről ugyanis 86 kilométeres csővezetékkel fektetnek le a tengerig. Egy olasz hajó a Gibraltár-szorostól várja a Luisinia tehergőzöst és az amerikai hajó az olasz hadihajó védelme mellett teszi meg útját a Földközi-tengeren keresztül.

Egy új fogalom: az abesszin hidegvér

A Kelet-Afrika harcterről csak gyér hírek érkeznek. Addis-Abeaból érkezett jelentés szerint Djidjiga felett olasz repülőgépek jelent meg. Az olasz repülők folytatják a különböző ogadeni helységekre bombázását, így bombákat dobtak le Ankoberre, amely százötven kilométerre van Addis-Abeabától. Az utóbbi napokban igen sok abesszin harcos vonult Ogaden felé, akiknek utijáról és az azzal kapcsolatos hadműveletekről semmiféle tudósítást nem adnak. A Havas-Iroda jelentése szerint az abesszin csapatok harci alakulatokban közelednek az olasz frontok felé. Az abesszin hadvezetőség véleménye szerint az olaszok az utóbbi napokban egyre sürűbb légitámadásokkal akarják felingerelni az abesszinek. Dessiet is abból a célból bombázták, hogy az ott tartózkodó harcosok elragadtatásukban meggondolatlan támadást kíséreljenek meg.

Az olaszoknak erről az állítólagos tervéről az abesszin hadügyminiszter a következőket mondta:

— Ha az olaszok azzal a szándékkal bombázzák állásainkat és városainkat, hogy az abesszinek felingereljük, akkor nagyon tévednek. Felőlünk akár Addis-Abeabát és Harrart is bombázhathatják. Minket nem lehet felingerelni, mivel eltökélt szándékunk az, hogy megvárjuk a kedvező alkalmat az olaszok elleni támadásra.

A déli hadszíntéren a vasárnapi és hétfői felderítő repülések során az olasz repülők megállapították, hogy Desza herceg seregével egy ügyes terv alapján be akarta keríteni az olasz déli hadsereg balszárnyát. Desza herceg a gimiri utcsomóponttól, amelyen keresztül vezetnek a fontos abessziniai utvonalak, nem Go-

rahai felé, hanem délnyugatra fordult és fedett terepen nyomult előre egészen Siltuig. Az olasz felderítő repülőgépek ezt a vonalat elkerülték és most is csak véletlenül fedezték fel az abesszinek, akik a Negerihez vezető úton a felderítő gépek előtt elárulták magukat, mert tüzeltek a gépekre. Az olasz gépek gépfegy-

Atlee angol képviselő interpellációja

Londonból jelentik: Az alsóházban Atlee örnagy, munkáspárti képviselő napirend előtt kérdést intézett a miniszterelnökhöz, hogy közölheti-e az alsóházzal az olasz—abesszin viszály elintézési módját. Baldwin miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy Hoare Párisban Lavallal folytatott tárgyalásain beható megbeszélés tárgyává tette a viszály elintézésének kérdését, az elintézési alapot azonban még nem közölték a felekkel sem. Az örnagy ezután azt kérdezte, hogy a jóváhagyott békejavaslatok megegyeznek-e a sajtóban elterjedt hírekkel. Baldwin erre azt mondotta, hogy még nem látta a sajtójelentéseket, tény azonban, hogy Franciaországban kiszivárgott valami. A híresztelések és a valóság között lényeges eltérések vannak. Atlee képviselő a továbbiakban azt kérdezte a miniszterelnöktől, nem szükséges-e, hogy a Ház megismerje a javaslatot. Baldwin megígérte, hogy a megegyezés létrejötte után nyomban

FÉRFI RUHÁT

elsőrendű kivitelben
olcsón készít.

FÜLEKY JÁNOS

szabásati szalonja

BUDAPEST, Harisbazar-u. 3. szám,
6711 (a Váci-ucca mellett).

Vertizéssel választottak az abesszinek lövéseire, mire az egész vidék megelégtült és az olaszoknak sikerült megállapítaniuk az abesszinek átkuráló mozdulatait.

Olasz hittérítők kinos kalandja

Djibutiból érkezett jelentés szerint, az abesszinek letartóztattak négy olasz hittérítőt. A szerzetesek Addis Abeában az abesszin hatóságok által kiállított utlevél birtokában keltek utra és Djibutiba akartak utazni. Utközben azonban az egyik állomáson az abesszin császár szolgálatában álló fehérek letartóztatták őket, azzal az indoklással, hogy utlevelük lejárt.

az alsóház elé terjeszti a javaslatot és ha csak mód lesz rá, lehetőleg még karácsony előtt. Az örnagy végül hangsúlyozta, hogy nem tűr halasztást ennek a kérdésnek a nyilvános tárgyalása, amely tulajdonképpen megdönti a népszövetségi rendszert. A nyilvános vita megtartását követelte. Az angol miniszterelnök erre ismét szólásra emelkedett és beszédében azt magyarázta, hogy nincs precedens ennek a tárgyalására, mielőtt a javaslatot a felekkel ismertetnék.

Baldwin miniszterelnök ma este váratlanul minisztertanácsot hívott egybe. Ezt megelőzőleg hosszas megbeszélést folytatott Chamberlainnal, Edennel és Petersonnal. A Press Association jelentése szerint a kormány nem döntött még végleg a párisi béketárgyalások kérdésében. Hírek szerint a miniszterek között nézeteltérések támadtak, annyi azonban tény, hogy az angol kormány alaposan meggondolja a dolgot, mielőtt végső határozatot hoz.

LEGUJABB

Mégis létrejött az angol-francia megegyezés

PÁRISBÓL jelentik: Clark és Wansittard kedden este 7 órakor távoztak el a francia külügyminisztériumból. Wansittard a várakozó újságíróknak kijelentette, hogy a francia—brit megbeszélések végül is megegyezéssel végződtek.

Hajótörést szenvedett a nemzetközi flottaértekezlet

A Japán delegáció elfogadhatatlan követeléseket támasztott — Városi diáktüntetések a nankingi kormány ellen

Londonból jelentik: Valamennyi lap egységes abban a megállapításban, hogy a nemzetközi flotta-értekezlet már

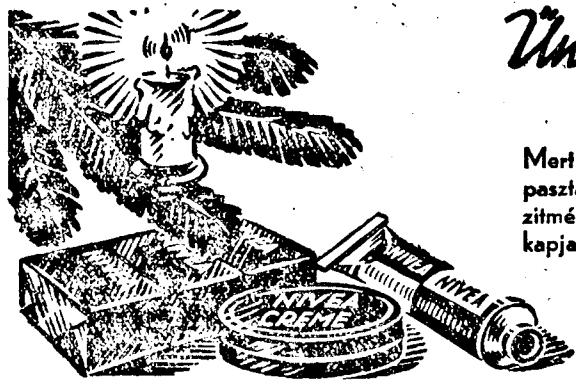
az első napon gyakorlatilag hajtörést szenvedett.

A lapok szerint az öt tengeri nagyhatalom értekezlete kudarcra fog végződni. A pesszimizmusa a japán delegátusnak az a követelése ad okot, amelyben flottaparitást követel az Egyesült-Államokkal és Angliával szemben. Japánnak ez a követelése úgy Amerika, mint Anglia számára elfogadhatatlan. Ha Japán nem változtatja meg magatartását, úgy

céltalannak látszik minden további tárgyalás.

Pekingből érkezett jelentések szerint, több ezer főnyi diák nagy tüntetést rendezett az erélytelen nankingi kormány ellen,

a volt főváros uccáin. A kínai kormány ugyanis, mint ismeretes, aláírta az északi területek autonómiajáról szóló japán—kínai megegyezést, ami lényegében annyit jelent, hogy Kína lemondott ezekről a tartományokról. A joglemondásról szóló hírek igeti nagy izgalmat váltottak ki Pekingben. A rendőrség és a diákság között ismételtül összeütközésekre került a sor. A tüntetők revolverlövéseket intéztek a rendőrökre, mire ezek sortűzzel feleltek. Az elkeseredett küzdelem végén tizenhat halott maradt a helyszínen, a sebesültek száma az ötvenet is meghaladta. A rendőrség fáradozása eredménytelen maradt, mire előhívták a tüntetőket, akik hatalmas vizsugarakat zúdítottak a tüntetőkre, mire azok hamarosan szétoszlottak. Hatvannégy letartóztatás történt.

Ünnepi ajándéknak NIVEA-t

Mert a Niveával örömet szerez. Akár Nivea Crème, -fogpaszta, Nivea-szappan-gyermekszappan vagy más Nivea készítmény legyen az, mindig nagy öröme szolgál annak, aki kapja, mert az ajándék hasznos is. A Nivea készítmények tényleg jók és olcsók!

Nivea-Crème: Lei 16.— — 72.—, Fogpaszta nagy tubus Lei 22.—, Szappan és gyermekszappan: Lei 26.—

Füüdőszappan: Lei 42.— darabonként
Beiersdorf & Co. S. A. R., Braşov, Strada Iuliu Maniu 39

A bucaresti-i ügyvédi kamarai választások botránya

Trancu-Iasi: „Ezt nem lehet választásnak nevezni...”

Megdöböntő jelenetek a fővárosban, az ügyvédi kamarai választások kapcsán — Saját diákjai támadtak meg egy egyetemi professzort — Nyilatkoznak a fővárosi jogászelet előkelőségei

Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok helyszíni beszámolóij nyomán most bontakoznak ki teljes arányukban azok a botrányok, amelyek az ilfovi ügyvédi kamarai választások körül történtek, ahol — hála a kifejtett terrornak — a szélsőjobboldali pártok jelelték: Istrate Micescu listája került ki győztesen. A Dimineata és a Zorile megdöböntő jelenetek egész sorát örökítik meg a választásokkal kapcsolatosan.

A Dimineata szerint a jobboldali tömegek, részben diákok, már a kora reggeli órákban elállták az igazságügyi palota bejárait. Mindazokat, akikről sejtették, hogy *lunian* volt igazságügyminiszter listájának hívei, megtámadták és

a véletlen úgy hozta magával, hogy magát Procop Dumitrescu főügyészt is megtámadták, amikor az egyik ügyvéd védelmére kelt.

Solomonescu Constantin, az ügyvédi kamara volt helyettes dékánjának is kijutott a szidalmakból, mire a választási elnököt kereste fel és tiltakozott a választás hasonló módja ellen. Ugyanugy járt Ottulescu Emil, a főváros egyik legtekintélyesebb ügyvédje, aki bejelentette, hogy *ilyen körülmények között nem gyakorolhatja szavazási jogát. Xenj Constantin* volt miniszter a történetek láttára felkereste Inculet belügyminisztert és Titeanu alminisztert, akiket felkért arra, hogy biztosítsák a rendet. Erre nézve megfelelő ígéretet is kapott. Megtámadták Djuvara Mircea egyetemi tanárt is, a lunian-lista egyik jelöltjét, aki

a támadók sorában saját diákjait ismerte fel.

Számos ügyvédet megvertek, így Chefner Filip ügyvéd jobbkarját eltörték és orrát beverték. Somer L. ügyvéd a fején és orrán, Tedescu I. a szemén és lábán, Bacal M. fején és lábán, valamint egész sor — főként zsidó — ügyvéd súlyos sérüléseket szenvedett. A törvényszék folyosóin is működtek Micescu hívei, akik a *lunian-listával rokonszenvezőknek azt tanácsolták, mondjanak le arról, hogy leszavazzanak. Guttman ügyvéd nem akart eleget tenni a felszólításnak, mire megverték. Jacovescu ügyvédnek kijelentették:*

— *Ha szavazni fog, összetörjük!*

Az ügyvéd a közelben tartózkodó Opreşcu vizsgálóbírónál emelt panaszt, aki azonban kijelentette, hogy a *törvényszék épületében biztosítja testi épségét, azonkívül azonban nem...*

A délutáni órákban a zsidó ügyvédek egy része Nachfigal ügyvéd Str. Bibescu Voda 19. számú házában levő lakásán keresett menedéket. *Ótszáz jobboldali tüntető fedezték őket el állta az épületet, több ügyvédet megvertek és betörték a kaput, valamint az épület ablakait, amelyeken át be is lőttek. Két órán át kétszáz ügyvéd várta Nachfigal lakásán a karhatalmat és amikor a kivezényelt csendőri különítmények megérkeztek, csendőri kísérettel mehettek csak haza. A zsidó ügyvédek közül 400-an memorandumban tiltakoztak a belügyminisz-*

ternél a történetek ellen, míg hosszú táviratban közölték az eseményeket Tatarescu miniszterelnökkel és megállapították, hogy a *karhatalom nem akadályozta meg a jobboldali zavargókat abban, hogy ügyvédeként véresre verjenek. A megvert Chefner ügyvéd kiülön táviratban jelentette be esetét a miniszterelnöknek. Súlyosan bántalmazták Pascu Dimitriet, a legutóbbi vezetőség egyik tagját, akit bittel is megütöttek. A megverték között szerepel Cătuşanu ügyvéd, a cluj-i Cuza-párt vezető tagjának bátyja, valamint Radulescu, Ioachim, Rechsvald és Rosman Leon ügyvédek. Érdekes, hogy a törvényszék előtt egy csoport*

megállította és igazolásra szólította fel Donescu bucaresti-i főpolgármestert és Berceanu kamarai alelnököt,

akik csak akkor léphettek be a törvényszék épületébe, amikor felfedték kijelöltüket.

A választás eseményei nagy izgalma kellettek a fővárosban és a bucaresti-i ügyvédtanárság legelőkelőbbjei foglaltak élesen állást a választások ilymódon való levezetése ellen.

Arad románságának győzelme:

Mager Andrei Crisan oradeai püspöki helynök lett Arad új görög keleti püspöke

— **Hatalmas szótöbbséggel választották meg az aradi hívők jelöltjét — Aradmegyei származású az új püspök**

Az aradi görög keleti püspöki szék betöltése körül megindult harc kedden délelben véget ért, a választás a fővárosban megtörtént és ennek eredményeképpen

hatalmas szótöbbséggel Mager Andrei Crisan lett Arad új görög keleti püspöke.

A mai választási eredmény tulajdonképpen Arad és Aradmegye románságának győzelme. A kormány eredetileg Mager püspök ellenjelöltjét, Tit Simeadriát támogatta, azonban a város és megye minden társadalmi egyesülése egyhanguan közölte, hogy ragaszkodik Mager Andrei Crisan személyéhez. *Gyűléseket tartottak Aradon és a megyében és táviratilag jelentették be állást foglalásukat az illetékes egyházi fórumoknak. És ez a határozott és energikus állásfoglalás vitte győzelemre az aradi románosság jelöltjét. A választás lefolyásáról egyébként bucaresti-i tudósítás az alábbiakban számol be:*

Ma délelőtt tíz órakor kezdődött meg az aradi püspökválasztás, amely alkalommal néhány Comsa Grigorie helyét töltötték be. A püspökválasztó gyűlést Nicolae aradeai metropolita vezette és

Trancu-Iasi volt munkaügyi miniszter a következőket jelentette ki:

— *Választás? Választásnak akarják nevezni a történeteket, amikor a szavazók egy részét egyáltalában nem engedték szavazni, a másik részét pedig leterrorizálták? Senkisémenekült meg „kedveskedések” nélkül az épület előtt elhelyezett tömegből, amely a rendőrség és katonaság mellett foglalt helyet. Mindkettő közömbösen nézte a történeteket. Ez a választás nem emelkedhet jogerőre. Mert ez végszedelmes precedens lehet. Mi a választás során a törvény értelmében kérjük a szavazás felléggésztését. Most meg tesszük utolsó kötelességünket is, kérjük a választás érvénytelenségét.*

Súlyosan elitőleg nyilatkozott Vasilescu-Valjean is, aki különösen azt tartja megdöbentőnek, hogy a verekedések és támadások hátterében — ügyvédek álltak. *Ottulescu Emil* előkelő bucaresti-i ügyvéd az Epocában cikket ír, amelyben megindokolja, miért hagyta ott a választást. Cikkében kijelenti, hogy a *nacionálizmus nem üres szavakból, még kevésbé azonban rendezavarásból áll. A választások alkalmával látta, hogy más volt a bejelentett és más a be nem vallott célja az egész mozgalomnak. Tiltakozik az ellen, hogy a diákság beavatkozott olyan ügybe, amely kizárólag az ügyvédek érdeklé és előre bejelenti, hogy Istrate Micescu, ha az ügyvédi kamara élén is marad, semmit sem fog beváltani abból, amit ígért.*

Az egyik bucaresti-i ügyvédnö, Negruzzi Ella csak ennyit mondott:

— *Borzalmas volt ez a brutális formában megnyilvánult gyűlölet. Nem tudok szavakat találni a történetek kellő jellemzésére. Furcsának találok a fiatal, oda nem való agitátorok és verekedők jelenlétét a törvényszék épületében, ahol a szavazás folyt.*

Fővárosi jogász körökben most izgalommal várják az elkövetkezőket. *A benyújtott fellebbezés felett az ügyvédszövetségnek tíz napon belül kell döntenie és döntése ellen fellebbezésnek nincs helye. A rendőrség a zavargások kapcsán körülbelül kétszáz embert tartóztatott le, ezekből harminc diák volt. Az éjszakai kihallgatások után 98-an maradtak őrlzetben, legtöbbször munkanélküliek, zsebtolvajok és a külvárosok hírhedt alakjai, akik felhasználták a jobboldali agitációt arra, hogy — arassanak.*

mielőtt még sor került volna a szavazásra, a kormány eddigi jelöltje, Tit Simeadria püspöki helynök bejelentette, hogy visszalép. A választás eredménye a következő volt: Andrei Mager Crisan oradeai püspöki helynök 120 szavazatot, Soriban Iuliu archimandrita 12 szavazatot, míg a többi jelölt néhány szavazatot kapott. A déli órákban hirdették ki az eredményt, amely szerint Arad görög keleti püspöke Mager Andrei Crisan.

A megválasztott püspök szép beszédben köszönte meg a bizalmat.

Az új püspök előreláthatólag hamarosan Aradra érkezik, hogy átvegye fontos és felelősségteljes pozícióját. Mager Andrei Crisan aradmegyei származású, a halmagiu-i járás egyik községében született és jelenleg 46 éves. Előkelő papi család leszármazottja, atyja, Mager Traian, buteni-i főesperes volt. Aradon kiterjedt rokonsága van az új püspöknek, akik tehát rokoni kötelek is fűznek ehhez a városhoz. A megválasztás hírért délelben telefonon közölték az aradi románság képviselőivel, akiknek sorában általános örömet keletett a hír.

TESTET MINDENÜTT ÁTFURJA A RHEUMATIZMUS...

A reumatizmus befészkelődhetik az ízületekbe, izmokba, idegekbe, belekbe mely mindig nagyon fájdalmas. Visszaesés által kronikus, bizonyos testrészeket eltorzító, reumatizmusá változhatik és különböző testi hibákat okozhat. Mindig elnehezíti és öregíti a szervezetet. Tehát minden örök megfeszítésével harcolnunk kell ellene, hogy szervezetünket megvédhessük.

Reumatikusok! szabadítsátok meg magatokat szenvedéseitől, szedjétek URODONAL-t, mert az Urodonal kipusztítja a betegséget gyökerestől, azáltal, hogy kiválasztja és eltávolítja a szervezetből a húgysavat és az összes mérgező anyagokat.

URODONAL

„Az Urodonal egyik legjelemezőbb tulajdonsága a különlegesen erőteljes hatás, ezzel magyarázható világhíre”.

Dr. G. LEGEROT az algieri tudományos gyűjtemény Phisiológiai tanszékének volt tanára.

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGERIAKBAN

Revolveres csempészdráma a magyar-jugoszláv határon

Betömött szájjal hurcoltak magukkal a síberek egy timisoarai uriaszonyt

Szegedről jelentik: Hátborzongató csempésztörténet ügye került a napokban a szegedi törvényszék jövedéki bírósága elé. A nagyszabású csempészügynek tíz vádlottja volt, közöttük első helyen a hírhedt szegedi csempészvezér, Debreceni István, akinek csempészsége miatt már nem egyszer gyűlt meg a baja a hatóságokkal. Hol tüzkövet és szacharint csempész Ausztriából, hol fahéjat és borsot Romániából. Ez a mostani ügye is veszedelmes fahéjese csempészéssel állott összefüggésben.

Pár héttel ezelőtt történt, hogy Debreceni, aki éppen „üzleti uton” járt Timisoarán, megismerkedett egy ottani házasságközvetítővel, Márki Lajosnéval, aki mellesleg, mint lélekbuvár is tevékenykedik. Az asszony rövidesen megtudta Debrecenitől, hogy gyakran utazik át a határon, de azt persze nem közölte a csempészvezér, hogy milyen ügyekben. Márkiné ellenben élénken érdeklődni kezdett, hogy utlevél nélkül hogy jöhetne át Magyarországra?

Elutasítottak egy timisoarai ügyvédet az állam elleni perével,

amelyben 150 ezer lelt kért egy 1918-ban elrekvirált fajcsődörért

Részletesen beszámoltunk legutóbb arról a perről, amelyet dr. Veterány Viktor timisoarai ügyvéd indított az állam ellen, báró Manassy György banati földbirtokos gondnokaként. Mint ismeretes, még 1918-ban elrekviráltak egy „Kavallier” nevű fajcsődört a báró birtokáról és ennek értékét perelte az ügyvéd. A per megjárta a Consiliul Dirigentet is, amíg azután az aradi törvényszékhez került, amely előtt az ügyvéd 150 ezer lelt kért a csődörért. Az állam képviselője azzal védekezett, hogy nyomban az átvétel után 60 ezer koronát fizettek ki a báró jószágigazgatójának. Ma hozott a perben ítéletet az aradi törvényszék, amely elutasította a keresetet.

— Mi sem könnyebb annál, — felelte Debreceni. — Majd én átviszem a nagyságos asszonyt. Nagyszerűen ismerem az utakat.

Az asszonynak állítólag sejtelve sem volt a „fekete” határátlépésről. Debreceni ezt nem közölte vele, ellenben megkérdezte, hogy van-e magyar pénz? Amikor azt válaszolta, hogy nincs, elkért tőle 2700 lelt, azzal, hogy majd Magyarországon visszaadja neki magyar pénzben.

Megbeszélés szerint éjnek idején találkoztak egy határmenti jugoszláv közegben. Itt Debreceni kioktatta Márkinét az óvatosságra, azután elvezette valami távolos helyre. Amikor beléptek a dohos, alacsony tanyaház-

Felmentettek egy aradmegyei iskolaigazgatót, akit azzal vádoltak, hogy erőszakoskodott a községbeli orvos feleségével

A bírósági ítélet érdekes indokolása — Furcsa háttérű bűnpör az aradi törvényszék előtt

Nem mindennapi bűnpört tárgyalt ma az aradi törvényszék első szekciójának Janca—Zah-tanácsa. Vádlottja az ügynek egy Arad közelében levő község iskolaigazgatója volt, akit nem kevesebbel vádoltak, mint hogy erőszakot követett el a községbeli orvos felesége ellen, a férj távollétében. Annakidején részletesen beszámoltunk az ügyről és megírtuk, hogy a vádlott levelet mutatott fel a bíróság előtt s ebben a feleség maga elismeri, hogy a szóbanforgó bűncselekmény nem történt meg. Az iskolaigazgató kijelentette, hogy valaha jóbarátja volt az orvosnak, most azonban ellenségeskedés áll fenn közöttük és ennek tulajdonítható a feljelentés. Kihallgatása alkalmával az uriaszony azonban megerősítette a vádat és elmondta, hogy az igazgató férje távollétében látogatást tett és erőszakoskodott. A levelet csak azért adta, mert nem akarta feldolgozni az igazgató családját. Az érdekes háttérű bűnpörben kihallgatták a férjet, az uriaszony gselédjét és egész sereg más tanut, majd ma sor

ba, Márkiné látta, hogy milyen veszedelmes csempésztársaságba keveredett. Vallomása szerint, hangosan és sirva követelte, hogy vezessék vissza legalább a faluba, mert ő nem tudta, hogy csempészekkel került összekötetésbe s nem akar velük átszökni a határon.

Debreceni azonban revolvert szegzett a mellének, egy másik csempész pedig zsebkendővel bekötötte a száját.

— Ha nem hallgat, keresztülkövöm, — fenyegetőzött Debreceni. — Még csak az hiányzana, hogy nyakunkra csöditse a csendőröket!

A határátlépéstől asszonyt a csempészek hepe-hupás szántóföldeken keresztül vonszolták a koromsötét éjszakában.

A csempészkaraván szerencsésen, minden baj nélkül áttutott a határon. Márkinét az izgalom azonban annyira megviselték, hogy a legelső határszéli magyar falunál. Kiszorban kijelentette, hogy nem bír tovább menni. Itt egy parasztházban kért magának szállást. Debreceni azt mondta, hogy reggelig ő is itt maradnak a faluban s majd reggel kilenc órakor jön érte.

Másnap azonban már elmúlt kilenc óra, elmúlt tíz óra is, de Márkiné hiába várt. Debreceni csak nem jött. Mikor érdeklődni kezdett s beszédbe elegyedett szállásadójaival, megtudta, hogy

az éjszaka a pénzügyőrök elfogták az egész csempészbandát s már hozzák is őket Szegedre.

Ő maga is Szegedre ment s másnap találkozott Debrecenivel, aki biztosíték ellenében kiszabadult. Az asszony kérte a pénzt, amit rábizott. A csempészfőnök azonban nemcsak, hogy gorombán elutasította, hanem meg is verte, leszaggatta a ruháját.

Márkiné a legnagyobb felháborodással ment a rendőrségre feljelentést tenni Debreceni ellen. Itt azonban, mielőtt megmondotta a nevét, azonnal őrizetbe vették csempészsége és tilos határátlépés miatt. Kiderült, hogy Debreceni vallomásában az asszonyt is belekeverte a csempészségbe s közölte a rendőrséggel, hogy Márkiné nem magyar állampolgár és hogy utlevél nélkül szökött át a határon.

Igy azután a csempészekkel együtt Márkiné is a jövedéki bíróság elé került. A tárgyaláson háromszor is elájult, miközben elmondta a regényes csempészkalandot. A bíróság több tanut kihallgatott, majd Márkinét felmentette a csempészség vádjától. Debreceni ellenben 4000 pengőre bírságolta. Hasonlóképpen súlyos büntetést kaptak a csempészbanda többi tagjai is.

A kaland azonban Márkinéra még nem fejeződött be, mert a szegedi rendőrség most megindította ellene a kitoloncolási eljárást s rövidesen átteszik a határon.

került az ítéletre.

A törvényszék dr. Raicu Aurel védőbeszéd után

felmentette a súlyosan megvádolt iskolaigazgatót, azzal a kétségtelenül érdekes indokolással, hogy nem bizonyítható be az erőszak vádja.

Amikor a kérdéses eset történt, a ház folyosóján tartózkodott a cselédnő, valamint mások is, úgy hogy elegendő lett volna, ha a megtámadott uriaszony segítségért kiált és az egész háznép ott termelt volna. Tekintetbe vette a bíróság, hogy a tanukihallgatásokból megállapítást nyert, hogy az állítólagos erőszak megtörténte után az uriaszony még a kertben sétált és a verandán ülve beszélgetett az iskolaigazgatóval, amire — ha erőszakot követett volna el ellene — semmiesetre sem kerülhetett sor. Az uriaszony képviselője az ítélet ellen fellebbezést jelentett be.

ROMAN VALER vádbeszédet mondott Clujon a védekezés helyett

**Ipari és kereskedelmi törvénytervezetével nyílt keresztesháborút
hirdet országszerte a kisebbségi ipar és kereskedelem ellen
Egy tollvonással akarja kivégezni a tisztas multu
Ipartestületeket**

Clujról jelentik: Fél tizenegy órára hirdetések délelőtt Roman Valer munkaügyi államtitkár előadását ipartörvénytervezetéről, de a kezdésre kitűzött időpontban még alig „félház” volt az Operában. Lassanként gyűlt a közönség, mind meghívottak. Szép számban jöttek vidékiek, a környékbeli munkakamarák kiküldöttjei, hivatalos személyek, állami tisztviselők, de legnagyobb csodálkozásunkra, igen keveset láttunk azokból, akiket elsősorban érdekel Roman Valer törvénytervezete: iparosokat és kereskedőket.

Tizenegy óra felé azután megtelt a terem s megkezdődött az előadás. Felhúzták a függönyt s a színpad közepén elhelyezett asztalnál felemelkedett a Dunca megyefőnök és Dan Parten képviselő, kereskedelmi és iparkamarai elnök között elhelyezkedett Roman Valer. Mielőtt rátérnének beszédének ismertetésére, egy furcsa körülményen kell csodálkoznunk. Roman Valer törvénytervezetét ugyan nemzetiségi különbség nélkül megkritizálták mindenütt az országban. Beszédében azonban már nem titkolta, hogy a törvény főcélja a nemzeti munka védelme.

— Mikor megbízást kaptam az ipartörvény tervezetének elkészítésére — kezdte beszédét — érintkezésembe léptem mindazokkal, akik felvilágosításokat adhattak nekem. Mikor kész volt a tervezet, elküldtem az összes érdekeltnek hozzászólás végett. Ez talán az első eset Romániában, amikor egy törvénytervezetről *ugyszólván népszavazást rendeztek.* Azért tettem ezt, mert meggyőződéseim, hogy a törvényeket nem az állam szerveinek, hanem a polgárok spontán akaratának kell szentesítenie. Nem akartam, hogy törvényem meglepetés legyen.

Akik hallgattak, azoké a törvény

— A tervezetnek sok ellensége van, mert azok, akik érdekeiket veszélyeztetve látják, természetesen kézzel-lábbal hadakoznak ellene. De akik felül tudnak emelkedni a kicsinyes érdekek köréből a magasabb célok szférájába, megértik törvényemet. Az érdekeltek, akiknek nem kedvez a törvény, mindent elkövettek, hogy kifogásaik nyilvánosságra kerüljenek. Azok ellenben, akik megértik és jónak tartják a törvényt, eddig hallgattak. Elismerem, hogy eddig mindenütt csak elítélő hangok hallatszóttak el tervezetemről s ez a körülmény azt a hatást kelti, hogy a törvény tényleg nem megfelelő. De ez csak politikai csalódás. Az a nagy tömeg, amely egyetért a törvénnyel, még nem hallatta hangját.

— Céлом a nemzeti munka megszervezése Romániában. Aki ezt vallja céljának, annak gondoskodnia kell a nép gazdasági helyzetének a feljavításáról és arról, hogy intézkedésekkel szabályozza ezt a munkát. Törvénytervezetem elkészítése közben meg kellett állapítanom, hogy a minden népet összetevő három réteg közül a román népnél csak kettővel találkozunk. Megvan az alsó, úgynevezett parasztsztyál és a felső, az intellektuális osztály, de teljesen hiányzik a középosztály. A középosztály, amelynek gyökere nem a tiszt-

viselő, hanem a kereskedő és az iparos. Ez az osztály, ez a fontos termelő réteg hiányzik nálunk. Az ország csatolt területein a románok kisebbségben van ebben a tekintetben.

Az alminiszter ezután kifejtette, hogy tervezete három nagy elven épül fel. A demokrácián, fegyelmen és a nemzeti gondolon.

Román tanoncok kisebbségi mestereknél

— Ez utóbbi elv követeli meg, hogy megadjuk az alkalmat az iparospályára vágyó fiatal román gyerekeknek, hogy megtanulja a mesterségét. *Ezért kötelezi a törvény az iparosokat, hogy román tanoncokat alkalmazzanak.*

— Szomorú helyzet az, hogy bejön a román fiú a faluról és háába kopogtat a kisebbségi iparosok ajtaján, nem engedik be és saját országában kell így elviselnie a megaláztatást. Ezt, a románságra nézve annyira szegyenletes helyzetet nem szüntethetjük másként meg, minthogy

kötelezzük a kisebbségi mestereket egy-egy román tanonc elfogadására.

Selyem, cérna vagy gyapjú hártsnyát, gyapjú vagy bőrkezttyűt, szvet-
fert, téll tricó-inget és nadrágot, selyem reformot és combinét legol-
csóbban vásárolhat.

Bogyó A. üzletében
Str. Eminescu 1
(Corso mozgó mellett) 6174

Hamis pénz forgalombahozatalával vádoltak egy aradi sapkagyárost, mert munkás- nőjének egy hamis százalékest adott előlegbe

— A bíróság felmentette a gyárost, aki szintén kapta a hamis pénzt —

Furcsa bűnpört tárgyalt az aradi törvény-
szék második szekciója. Egy aradi sapkagyár
munkásnője: Ardelean Maria, feljelentet-
te Wurzel Márk gyárost, mert a kapott 200
lei előlegben egy hamis százast adott, amelyet a
gyáros nem akart visszavenni. A munkásnő, —
aki most is a gyár alkalmazásában áll, — elő-
leget kért és a kapott 200 leit hazavitte édes-
anyjának. Özvegy Ardelean né fizetni
akart a pénzzel és ekkor kiderült, hogy az
egyik százast — hamis. Ardelean Maria viz-
szavította a pénzt Wurzelékhez, akik azonban
nem fogadták el azzal az indokolással, hogy
mielőtt kiadták a százast, márványlaphoz
üttették őket és rendes csengésük volt. A mun-
kásnő erre bűnvádi feljelentést tett és Wurzel-
ék ellen megindult az eljárás — hamis pénz
forgalombahozatala miatt.

Az eljárás során még eleget kellett tenni
a törvényes formalitásoknak, meg kellett
ugyanis hivatalosan állapítani, hogy a bűnjel-
ként lefoglalt százast tényleg hamis. Felküldöt-
ték tehát a pénzdarabot a rendőrségi vezér-
igazgatóságához, amely hivatalosan megállá-
pította a százalékes hamis voltát és visszakül-
dte Aradra. Az ügy ma került a bíróság elé.
Wurzel Márk azzal védekezett, hogy az elő-

— Egy másik tény, hogy nincs román
szakmunkásunk. A szakmunkások mind ki-
sebbségiek. Ennek az az oka, hogy az idegen
mesterek nem akarják kitanítani a románokat
a speciális munkára. Ez nem maradhat így.
Gondoskodni fogunk róla, hogy jó román szak-
munkásaink legyenek. Az idegen szakmunká-
sokat az országból való kiűzés terhe alatt
fogjuk kötelezni arra, hogy a románokat kíta-
nítsák mesterségükre. Az idegen munkások
letelepedését feltételekhez kötjük. Csak ha
ezeket teljesítették, nyithatnak műhelyt Romá-
nia területén. Nem fogjuk tűrni, hogy kiszorit-
sák a román elemet.

Az ipartestületek ellen

— Az ipartestületeket a törvény feloszlata-
ja. Ezek mindig magyarosító munkát végeztek
a román iparosok és kereskedők között. Na-
gyon rosszul tettük, hogy az ipartestületeket
nem oszlattuk fel már a román uralom első
évében, 1918-ban. *Valósággal bűnös könnyel-
műségnek nevezhetem, hogy tizenhét évnek
kellett eltélnie, amíg valaki az ipartestületek
feloszlására gondolt.* De nem tűrhetjük to-
vább, hogy a magyarok és szászok részére
privilegizált egyesületek maradjanak fel Ar-
dealban és a Banatban.

— Nem azért jöttem ide, hogy személyes
ügyben beszéljek — tért rá a miniszter beszé-
dének befejező részére. — A történelemben
Cincinnati az ideálom, aki munkáját elvégezve,
megelégedve vonult vissza. Én is ezt fogom
tenni. A sajtó egyik része nekem támadt, a
másik része elhallgatott. Most arra kérem
Önököt, hogy üljenek törvényt felettem s dönt-
sék el, szükség van-e tervezetemre?

Roman Valert beszéde befejezésekor a kö-
zönség megtapsolta.

leget nem is ő, hanem a bátyja adta a mun-
kásnőnek, különben is fogalmuk sem lehetett
a pénz hamis voltáról, valamelyik vevőjüktől
kaphatták. A bíróság a perbeszéd után fel-
mentő ítéletet hozott.

CORSO 6, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órakor

Alpár Gitta legnagyobb színpadi sikere

DUBARRY

(Neked adom a szívemet)

Millocker operettje filmen.

SELECT Ma szünet!

Holnap, csütörtökön premier!

Messalina

Az ókor legünnepesebb, legkegyetlenebb császá-
r-nője. Főszerepben RINA DE L. CUORO

URANIA Ma szünet!

15.000 aradi

ember nézte meg tavaly a

„Szívek szimfóniája” slágerfilmet,
ugyanannyian fogják megnézni a

Jön: CORSO

„CLO-CLO” című sláger,

melynek főszerep-
lője ugyancsak **Eggerth Márta,**

partnerei pedig: **Rolf Wanka, Slezak Leo, Hans
Moser, Ida Wüst.**

HIREK

Magányos invocáció

Oh, naiv ösök, akik azt hittétek, hogy mindent láttatok, ha néhány elmúlt ezredév kulturáját át-böngésztétek és hittél hittétek, hangoztattátok: Nincsen semmi új a nap alatt!

Oh, naiv ösök, szakállas törvénytudósok, római törvényhozók; hogy dörszölnétek szeméiteket, ha évezredes álomból élethez injektálna benneteket valami csodatevő . . . !

Mit tudtatok ti az ügyvédség nemes mesterségéről, ha nem láttátok utódaitok harcát, akik nem szavakkal, hanem füttykössel harcolnak; nem érveket vágnak egymás fejéhez, hanem köveket; nem éles logikával, hanem töltött revolverrel érvényesítik a szent, a mindenható, az egyedül üdvös célt: a politikai önhasznúságot.

Politika. Persze ismerős nektek a szó. Pláton használta az athéni bölcs, aki az emberi törekvés legfőbb céljának a boldogságot hirdette, mely csak akkor érhető el, ha a lélek az érzelmi test börtönéből kimenekül.

Ebben az értelemben az utódok is követték bölcs tanításait, mert fegyvereik és füttyköseik más célt szolgáltak, mint hogy az ellenfél szellemét a test nyugtatól megszabadítsák és a lélek világába segítsék őket, ahol az üdvösség kapuja várakozik rájuk . . . ?

Oh, ösök, mennyi újat láthatnátok a nap alatt! Látnátok diákokat, akik professzoruk fejét törék be, mert azt tanulták, hogy ünni szabad annak, aki ismeri a „büvös jelszavakat”. Látnátok rohanni tisztel aggokat egy-egy felemelt ököl elől oly szaporán, mintha inaikat ama Marathontól futó rab-szolgától kölcsönözték volna. Oh, ösök, látnátok mosolygó arcú öröket a város belsejében, akik szkeptikus bölcsnek nyugalmával szemlélik mozdulatlanságba merevedve a civisek közelharcát s akik még annyi fáradságot sem vesznek maguknak, hogy hívelyk-ujjukat legörbítsék, mikor egy megtámadott véres fejjel terül el a város népes térein. Ki védelmezi a bűnösöket, mikor a bűnösök maguk — a védők? Ki merjen vádat emelni, amikor a közvádoló is betörő fejét tapogatja; ki emeljen szót a jog és igazság nevében, mikor a jog ismerő a maguk igazságáért tiporják lábbal a törvényt? Hova meneküljenek az üldözöttek, ha az igazság épületéből kilakoltatják hangos fiatalok a vak Justitiát?

Oh, naiv ösök, kik nem jártatok a Calea Vacarestin vasárnap délelőtt; nem hittétek volna el soha, hogy elmúlt ezer évek alatt hány évezredet haladt a világ — visszafelé . . .

W. ROSEN ALICE

— LASSAN CSÖKKEN A HÖMÉRSÉKLET. Északkeleti és keleti szél, több helyen kevés eső, a hegyeken esetleg havas eső. A hőmérséklet lassan csökkenni kezd. A magasabb hegyeken megszűnik az olvadás és a hó egy része megmarad.

— Elmaradt egyelőre Vaida-Voevod királyi audienciája. Bucurestiből jelentik: Miután Őfelsége nem tartózkodik a fővárosban, Vaida audienciája e hét végén vagy a jövő hét elején megy végbe.

— Fokozzák az aranytermelést. Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala kormányzója tegnap magához kérte az összes jelentősebb aranybányavállalatok vezetőit, hogy megbeszélje velük, miként lehetne az aranytermelést fokozni. Elhatározták, hogy a jövő héten újabb tanácskozást tartanak és addig úgy a Banca Nationala, mint a vállalatok részéről szakértők fogják tanulmányozni az aranytermelés emelésének lehetőségét, technikai és pénzügyi szempontból.

— Osztrák miniszter kihallgatása a magyar Kormányzónál. Budapestről jelentik: Horthy Miklós magyar kormányzó ma délelőtt kihallgatáson fogadta Buresch dr. osztrák szövetségi minisztert és átadta neki az elsőosztályú érdemkereszt jelvényeit.

— Öngyilkos lett, mert felfüggesztették állásától. Szolnokról jelentik: Hubay Ferenc, Szolnok város főmérnöke ma délelőtt hivatali szobájában revolverével fémelölte magát. Életveszélyes állapotban szállították a szolnoki kórházba. Öngyilkosságának oka, hogy néhány nap előtt a magyar belügyminiszter felfüggesztette őt állásától Tóth polgármesterrel és Sárközy tanácsossal együtt.

— Robbanás egy szénbányában. Ottavaból jelentik: A lew-bridgei szénbányában az ezer méter mélységben fekvő tárnában robbanás történt. A mentőosztagok eddig 16 holttestet hoztak napvilágra.

— Szigorú rendelet sújtja a csehszlovákiai exportőröket. Prágából jelentik: A kormány új rendeletet bocsátott ki, amelyben megtiltja, hogy az exportőrök külföldre szállított áruik ellenértékét készpénzben vehessék fel. Az árak értékének kiegyenlítése csakis csekkek alapján történhetik vagy csehszlovákiai vagy külföldi devizában.

— KARÁCSONYI VAKÁCIÓ! Bucurestiből jelentik: Az elemi és középiskolák karácsonyi vakációja december 21-től január 8-ig tart.

— Felháborító gázolás Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A Calea Grivitei tegnap örült sebességgel hajtott végig egy autó és elütött egy 14 méter magas létrát, amelyen két villanyszerelő dolgozott. A létra kettétört és a két munkás ember a földre zuhant. Az egyik nyomban meghalt, míg a másik életveszélyes sérülésekkel került a kórházba. Az autó vezetője a szerencsétlenség előidézése után nyomtalanul eltűnt.

— Véget ért a Dermata-sztrájk. Clujról jelentik: A clujai Dermata-üzemektől nyolcadik hete tartó sztrájk vasárnapról hétfőre virradó éjszaka megegyezés után véget ért. Clujra munkáügyi vezérfelügyelő szombaton délelőtt még egy utolsó egyeztető tárgyalásra szólította fel a gyár igazgatóját. A tárgyalások eredményeképpen a gyár igazgatóság lemondott a tervezett fizetésszállításról és 8 százalékos béremelést adott a munkásoknak. Új kollektív szerződést kötöttek, amely 1936. október 15-ig érvényes.

Kivágott csók

A Japánban bemutatott összesen 4,259,888 méter hosszú filmekből a belügyminiszterium cenzurája összesen 21,330 métert vágott ki. A kifogásolt részek közül 2660 méter csokoládási jeleneteket és 7333 méter gonosztevő-történeteket ábrázal.

— Aradváros közegészségügye. A városi főorvosi hivatal elmúlt heti jelentése szerint Aradon a vörhenyjárvány nő, amennyiben a 18 régi beteglétszám 4 új esettel szaporodott. A daktéria-esetek egyvel, a tifusz-esetek száma ugyancsak egyvel szaporodott.

— Halálozás. Grünblatt Dávidné szül. Kardos Olga életének 37-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. Temetése ma délután fél 3 órakor lesz a Str. Col. Paulian 11. számú házból. Halálát férjén és gyermekén kívül kiterjedt családjára gyászolja.

— A város és a rendőrségi népesedési ügyosztály vitája. A rendőrség keretei között működő népesedési ügyosztály felszólította a várost, hogy nyomtatványszükségletét lássa el. Mivel a város a mintegy 30,000 leies kiadást igénylő rendelkezésre nem volt hajlandó még a jelenlegi költségvetési évben, bucuresti-i illetékes felsőbb fórum véleményezését kérte ki. A véleményezés ma érkezett meg Aradra és ebben a város álláspontjának adnak igazat.

— NŐ A HAZASSÁGOK, CSÖKKEN A SZÜLETÉSEK SZÁMA ARADON. A városi anyakönyvi hivatal kimutatása szerint ez évben jelentékenyen nagyobb számú házasságot kötöttek, mint az elmúlt évben. Ezzel szemben a születések száma lényegesen csökkent, ami a súlyos gazdasági helyzet jele. Érdekes körülmény, hogy a halálozások száma is nagyobb, mint az elmúlt évben s így féltő, hogy Arad lakossága lassan lecsökken.

— Strasser kesztyűi a legmelegebbek. 6074

Szórakozott ébredés

„AZ UDVIARIAS TÁRSÁGSÁGBELI UR, AKI MOST UGROTT KI AZ ÁGYÁBÓL A TELEFON CSÖNGETÉSÉRE: Oh, bocsássa meg, nagyságos asszonyom, hogy kegyeddel csak így, hálóingben beszélek . . .

A Semmitőszék jóváhagyta a sikkasztó aradulnoui állomásfőnök büntetését

Az aradi törvényszék második szekciója ma hirdette ki a Semmitőszék ítéletét Weigl Rudolf volt aradulnoui állomásfőnök ügyében, akit — mint ismeretes — az elmúlt év novemberében tartóztattak le, mert 150 ezer lejt sikkasztott az állomás pénztárából. A törvényszék annakidején két évi börtönrre ítélte, amit a tábla 1 évi és 11 havi börtönrre szállított le. Most utolsó fórumként a Semmitőszék megerősítette a táblai ítéletet. A legfelsőbb bíróság ítéletét csak a védő előtt hirdethették ki, miután Weigl néhány hónappal ezelőtt a vacaresti-i börtön kórházába szállították. A volt állomásfőnök ugyanis súlyosan megbetegedett és miután az aradi fogháznak nincs rabkórháza, felesége kérvényt nyújtott be az igazságügyminisztériumhoz, kérve, szállítsák a vacaresti-i börtön kórházába, amit a minisztérium engedélyezett is. Az ügy iratait most visszaküldik Bucurestibe, hogy Weigl előtt is kihirdessék a semmitőszéki döntést. Weigl egyébként 1936. októberében került szabadlábra.

— A GENFI ÉS RÓMAI BÉKEHÍREKRE A BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDÉN EMELKEDETT A RÉSZVÉNYEK ÁRFOLYAMA. Budapestről jelentik: Arra a hírre, hogy az olasz kormány kedvezően fogadta a Párisban megállapított olasz-abbesszin béketervezetet, a budapesti értéktőzsdén az összes részvényekben erős forgalom volt és sok üzletkötés történt. Tekintettel arra, hogy az olasz kormány a béketerv iránti kedvező magatartását a francia félhivatalos Havas sajtóiroda közölte, mindeniük kétségtelennek tartják, hogy a béketervet Mussolini már teljesen ismeri és el fogadhatónak tartja azt, így tehát a béketetés legközelebb létrejön.

— Nagy az érdeklődés Russu Irina dalestélye iránt. Aradváros előkelő közönsége körében élénk érdeklődés nyilvánult meg Russu Irina kiváló hangversenyekenésző szerdai dalestélye iránt, amelyet a népszerű Olympia PTT klub rendez meg tagjai számára. A tagok minden külön bekapási díj vagy felár nélkül élvezhetik a nagyszabású műsort és vendégeket is magukkal hozhatják. A négyfelvű dalest programja mindenütt nagy tetszést váltott ki és bizonyos, hogy az Olympia PTT helyiségét egészen megtölti a közönség. Russu Irina művésznőt Csányi Mátyás karnagyzeneszerző kíséri. A klub vezetősége kéri a közönséget, hogy a hangverseny előtt és tartama alatt ne dohányozzék az előadó-teremben. Az estély fél 10 órakor kezdődik.

— DR. J. KERÉKES RÓZSI belgyógyász-specialista hazaérkezett. (Str. Mocioni No. 34. szám.)

— ODRY ÁRPAD MEGVÁLÍK A BUDAPESTI RÁDIÓTÓL. Budapestről jelentik: Az Esti Kurir értesülése szerint Odry Árpád a Nemzeti Színház tagja rövid időn belül megvált a rádiótól, lemond a főrendezői állásáról. Az eseményt egyelőre titkolják a rádió vezetősége körében és állítólag Odry helyét nem is fogják betölteni.

— TÖMEGES FAGYLALTMÉRGEZÉS BUENOS-AIRESBEN. Buenos-Airesből jelentik: (Rador). Az egyik nagy kávéházban elöngyaszott fagyalt következtében 300 személy megbetegedett. A vizsgálat megállapította, hogy a kávéház egyik munkása bosszút akart állni főnökén és mérges alkatrészeket kevert a fagyaltba. Ugy a kávéház tulajdonosát, mint a munkást letartóztatták.

— Nehéz székülésben szenvedők, akiknek gyakori fejfájás, mellnyomás, szivdobogás, gyomorműködési zavarok és különösen fájdalmas végbélbajok — mint aranyér, repedés, előesés, polipus, sipoly, szűkület — teszik az életet nehézé, igyanak reggel és este negyed pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Az orvosok ajánlják.

— Dr. Hersch Andor ma a Kölcsey Életiskolában a testi és lelki élet kapcsolataiból érdekes mozzanatokat fog elmondani. „A lélek orvosa” mai népszerű előadásának a címe. Ebben az összefoglaló címben az idegéletnek kitűnő aradi orvosa nemcsak a psychoanalízis nagy mesteréről, Freud doktróról és kiváló tanítványairól fog megemlékezni, hanem a lelki zavarok gyógyításának romantikus kísérletezéseiről, amik a XVIII. és XIX. században társadalmi szenzációk voltak. Ezeknek a lelki szenzációknak tudatosításával napjaink nemely csodaszennációját is kellően meg fogja érteni Hersch dr. az ő közvetlen, világos boncoló és összefoglaló erejével. Az Iparos Kulturház terme 6 órára az Életiskola idei negyedik előadására is meg fog telni a tanulni és szórakozni vágyó közönséggel.

— Megőrült a kötélről leszakadt öngyilkos. Székesfehérvárról jelentik: Megdöböntő családi dráma történt a Székesfehérvár közelében levő Dunajégházpusztán. Gálffy László nyug. vasutas családi vizsályból kifolyólag a padlason felakasztotta magát. A kötél azonban néhány pillanat múlva leszakadt és a szerencsétlen ember a földön fetrengve megőrült. Ezután eltorzult elmével visszarahant lakására, ahol törni-zuzni kezdett. Közben nekitámadt feleségének, akit fojtogatni kezdett. A nagy lármára elősiető szomszédok mentették ki az asszonyt szorongató helyzetéből. A megőrült nyugalmazott vasutast elme-gyógyintézetbe szállították.

— A Brüsszel-londoni repülőgép borzalmas katasztrófiája. Londonból jelentik: Borzalmas katasztrófa érte a Brüsszel-londoni repülőgépet Berlinből való visszatérésekor. Kent grófságban a (Fatafield melletti mezőn a hatalmas gépmadár lezuhant. Az eddigi jelentések szerint a repülőgép hét utasa elpusztult. A halottak közül kettő angol, négy német, míg a hetedik kiléte ismeretlen.

Liszt-iubileum

Lisztnek tapsolt anno 'dazumal
Nagyvilág-szerte millió tenyer,
Istenem, milyen szép gondolni arra,
Hogy volt egyszer egy kor, amikor
Liszt volt a fontos, nem a kenyér...

— A Societatea pensionarilor publici și particulari din județul Arad (Str. A. Mocioni No. 12.) a Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíjgyesülete értesíti azon tagjait, akik nyugdíjkegyességük és a carnettek idejékorán beadták, azokat december 16-tól minden délután 3-5 óráig átvehetik. Egyben értesítjük a választmányi tagokat, hogy a legközelebbi ülés szombaton, december 14-én délután 4 órakor tartatik meg.

Olesó hét!

Mi is ajándékozni akarunk T. vevőinknek, ezért karácsony előtt olcsó hetet rendezünk. Raktáron lévő összes fűzők, harisnyatartók, melltartók, mélyen leszállított árban kerülnek kiadásra.

SALVATOR-cég, P. Avram Iancu 21.

— Koszorumegváltás. Zucker Béla ravatára szánt koszorumegváltás címen a Steinfeld és Herskovits-cég 100 leit adományozott a zsidó Szeretetház javára.

— Az Aradi Banktisztviselők Körének ülése. December 12-én, csütörtökön este pontosan 6.30 órakor tartja meg az Aradi Banktisztviselők Köre a szokásos, 3-ik összejövetelét, melynek tárgya ez alkalommal a különféle könyvelési módszerek valamint egyes technikai ügyek, iratok bélyegzése és esetleg egyéb dolgok ismertetése lesz.

— Turista-karácsonyfaiünnepély Podgorian. A Societatea de Gimnastica din Arad kitünően szervezett turista-osztálya karácsony mindkét napján kirándulást rendez Arad-Podgoriára. Ez alkalommal egy különleges eseményt készít elő, amikor a külföldi turistaegyesületek által annyira kultivált „Turista-karácsonyfaiünnepélyt” tartja meg első ízben a Kecskés tetején. A jótékony-eln, hangulatos karácsonyfai-ünnepélyre természetesen adományokat köszönettel fogadnak el az SGA klubhelyiségében: Piata Avram Iancu 21. szám alatt, ahol a kirándulásra jelentkezni lehet. Részvételi díj 50 lei. A karácsonyfára adott ajándékok a ghioroci szegény gyermekek között lesznek kiosztva. Indulás december 25-én, szerda reggel 8 órakor a Podgoria-állomásról, visszatérés csütörtök este 8 órakor. Megszállás a Turza-kolna fűtött szobáiban. A kiránduláson résztvesznek a tornaegyesület összes turistái, akik szívesen látják a turistáság iránt érdeklődő vendégeket is. Vezető: Glück László.

— Fej-, váll- és ágyékrheumánál, ischiásnál, idegfájdalmaknál, szagatásnál és zsábnál a természetes „Ferenc József” keserűviz rendkívül hasznos háziszser, mert korán reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti. Az orvosok ajánlják.

— Új telefonelőfizetők Aradon. A Telefonszolgálat közli, hogy november 1-től a következő új telefonkészülékeket szerelték fel: Kardos Jenő 184, Banca Iliescu 154, Corso-mozi 565, „Grăul” ágyvénység 777, Földes Avram 72, Pautu Ioan 105, Geller 283, dr. Reich Béla sebész 29, dr. Siliartu Paver tudósanatóriumi igazgató-főorvos 115, Nowich Union 283, Temner Sándor 118, „Eliit” illatszertár 33, „Frumenta” (Curtici) 8, Găinic Amos (Halmagiu) 5, Hajdu Lajos (Pancota) 7.

Fájdalmak A SPIRIN

Viharzó vádaskodások napja zajlott a Kamarában

Kizártak időlegesen több cuzista képviselőt. — Cuza — Goga multjáról. — Istrate Micescu megvédte a bucaresti-i ügyvédi kamara tekintélyét

Tumultuózus jelenetek között függesztették fel az ülést

Bucurestből jelentik: A képviselőház mal ülésén mindenekelőtt egyperces csenddel áldoztak a négy éve elhalt reptil; Romeo Popescu emlékének. Ezután Madgearu a párisi tárgyalások fázisa iránt érdeklődött. Aurel Dobrescu személyes ügyben akart felszólalni, a nemzeti-keresztény pártiak azonban beszédét megszakították, tumultus támadt, mire az elnök függesztette az ülést. Dobrescu folytatni akarta a szímet után is felszólalását, a botrány azonban megisméltódott. A nemzeti-keresztény párti és nemzeti-parasztpárti képviselők kölcsönösen sértegetik egymást. Gh. Cuza a szószékhez közeledve azt kiáltja Dobrescu felé, hogy: „Tolva!” Az ülést ekkor másodszor is félbeszakították és összehívták a fegyelmi bizottságot, amely rövid tanácskozás után Ianculescu képviselőt Dobrescu multkorl bántalmazása miatt a Kamarából való tiznapó kizárásra, Robu ötnapi kizárásra, Cuzát pedig megdorgálásra ítélte.

Robu párbajra hívta ki Fotino kamarai elnököt, azzal az indoklással, hogy igazságtalanul küldte a fegyelmi bizottság elé. Cuza és Goga bocsánatot kértek Fotinótól Robu viselkedése miatt. A Kamara további ülésén P. Andrei felszólalása újból leirhafatlan lármába fullad, Fotino hasztalan csenget és a felszólaló alig hallható. Dr. Lunu ezután a következő kijelentéseket tette: „Nem engedjük meg a terrorizálásnak ezt a módszerét. Azok, akik bennünket állandóan sértegetnek és nem hagynak felszólalni, a mi listánkon és a mi programunkkal jutottak be a parlamentbe”. Ezután Madgearu szólal fel szünni nem akaró lármában és papirlapról olvasva rámutat arra, hogy a felolvasott zsidó bankok igazgatóságával Goga üzleteket kötött. Erre a megállapításra a nemzeti-keresztény pártiak viharosan tiltakoznak és már-már odáig fajul a helyzet, hogy a nemzeti-keresztény párti csoport verekedésre készül a nemzeti-parasztpártiakkal. Fotino csendre kéri fel a nemzeti-keresztény pártiakat.

Gh. Cuza: Nem tudink, mit csinált a multban Goga, de ma ismerjük őt.

Mihalache: Akinek ilyen multja van, annak nincs erkölcsi tekintélye, hogy úgy beszéljen, ahogyan most beszél. Petre Andrei Goga megállapításával vitatkozva, azt fejtette ki, hogy a háboru óta a nemzeti-parasztpárt képviselte a parasztság helyzetének javítására irányuló törekvéseket. Tagadja, hogy a nemzeti-parasztpárt programjában osztályharc volna. Nem érti, hogy egy párt, amely nemzeti és keresztény, kilengésekre buzdítson és a gyűlölet alsó ösztöneit élessze. A nemzeti-parasztpárti vezetők karrierje egyenes. Goga 1926-ban lepaktált a magyarokkal és így nincs erkölcsi bázisa, hogy azt állítsa, hogy a román nemzetet a kisebbségek veszélyeztetik. Istrate Micescu felszólalásában sérelmezi, hogy Lupu ellenfeleit aposztrofáta, azt mondotta: „Itt nincsenek az ügyvédi kamarában!” Mint a kamara ujonnan választott elnöke nem türheti a

kamarának ezt a lebecsülését. Lupu válaszolni akar, de nem hagyják. Robu odakiált neki: „Maga állat!” A nemzeti-parasztpártiak a keresztény pártiak padjai felé rohannak és tumultus támad, mire Fotino újra felfüggeszti az ülést.

A szenátusban Saucuc-Saveanu a bucovinai hegyek éhező lakosságának megsegítését kérte. Popovici tábornok a fegyvergyárak állapotáról. Jecheanu a falusi orvosok, tanítók és papok helyzetéről beszélt.

Németország visszaköveteli gyarmatai egy részét

Német-japán-angol szövetkezés a gyarmatok új elosztása érdekében

LONDONBÓL jelentik: A Daily Mail értesülése szerint Németország azzal a tervvel foglalkozik, hogy visszakövetelje gyarmatainak egy részét. Az erre vonatkozó konkrét lépést a jövő év elején akarja megtenni, amikor Jegyzékkel fordul a nagyhatalmakhoz, amelyek aláírták a német gyarmatok elkobzására vonatkozó békeszerződést. A német kormány elsősorban az Egyesült-Államok kormányához fordul, amely legkevésbé érdekelt ebben a kérdésben.

Miután Németország nem tagja a Népszövetségnek, nem fordulhat ebben az ügyben a genfi fórumhoz, hanem a gyarmatokkal bíró nagyhatalmak összehívását fogja kezdeményezni, hogy ilyen módon elérhesse a gyarmatok elosztásának a revizióját. A német diplomácia ebben a kérdésben állítólag már érintkezésbe is lépett a japán kormánnyal. A Daily Mail szerint Anglia a német követelést logosnak tartja és ha az angol kormánytól függne, Németország vissza is kapná gyarmatai egy részét.

A vádtanács megerősítette Fischer György vizsgálati fogságát

Szabadlábrahelyezést kért a védelem, hogy Fischer megszerezhesse a kártalanításhoz még hiányzó 260 ezer leit

Az aradi törvényszék vádtanácsa ma tárgyalta a 660 ezer leies kiutalólevél-csalás nyomán tartóztatott Fischer György ügyét. Védője dr. Barna Zoltán szabadlábrahelyezést kért, azzal az indoklással, hogy Fischer minden erejével jóvá akarja tenni hibáját. A fiatal kereskedő — mondotta — nem bűnöző típus, megtévedt ember, aki most meg akarja téríteni az általa okozott kárt. Erre a célra már 400 ezer leies fedezetet találtak és abban az esetben, ha szabadlábra helyeznék, módjában lenne megszerezni a még hiányzó pénzt és így teljes mértékben fedezni a kárt. A bíróság azonban elutasította a védelem kérését és fenntartotta a vizsgálati fogságot. A mai délelőtt folyamán egyébként Alexandrescu Alexandru vizsgálótöbb kihallgatást folytatott le a kiutalólevél-csalás ügyében és előreláthatólag a bűnügyi vizsgálat hamarosan befejezést nyer.

— Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

JANKA: Bulevardul Regele Ferdinand.
SZONDI: Str. Consistoriului.
WEISZ: Piata Avram Iancu.

Kacagó december!

a budapesti

TERÉZKÖRUTI SZINPAD

új szenzációs műsora.

Aktuális társadalmi, politikai, közgazdasági, művészeti és egyéb problémák.

Konferálja: Békeffi László.

Főszerepeket játszik:

Vaszary Piroška és Salamon Béla.

Vasár- és ünnepnap délután 4 órakor a teljes

esti műsorral, Olcsó helyre!

T. 246-54.

8759

Kezde 9 órakor

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A Banca Nationala megkezdte a gyengébb devizák és valuták árfolyamának leszállítását

Meglőrtént az első intézkedés a szabad forgalomban lévő külföldi valuták mesterségesen felhajtott árának leszorítására — Az osztrák sillinget 29-30-as áron adja a Jegybank az importőröknek — Legközelebb sorra kerül a többi idegen pénzek árszállítása is — Intézkedés a lei vásárló erejének fokozása érdekében

E hó elsején lépett életbe az új külkereskedelmi és deviza rendelet törvény, amelytől kereskedelmi és pénzügyi körökben igen sokat várnak és a felsőbb fórumok megállapítása szerint javulni is fog a helyzet, habár a bucaresti-i ellenzéki sajtó szünet nélkül támadja az új rendelkezéseket és mindenáron azt akarja bizonyítani, hogy az eddigi állapotnál még súlyosabb viszonyok következnek.

A Banca Nationala vezetősége többször kifejezésre juttatta azt a tendenciáját, hogy az új rendszerben feltétlenül leszorítja a külföldi valuták és devizák aránytalanul magasra erőszakolt árfolyamát, amelyet csaknem kizárólag a fővárosi spekulánsok nyereszkesedési vágya idézett elő. A valuta- és devizazugárlások voltaképpen csak papíron léteznek, mert alig jön létre üzletkötés.

De mivel az utóbbi hónapokban Bucarestben belevették a köztudatba, hogy a külföldi devizák árfolyama a bucaresti-i szabad forgalomban (értésd: zugtörsdén) folyton nő, a kapzsi üzerek napról-napra nehezebbé teszik a mindennapi kenyereket verejtékes munkával kereső osztályok életét. Ugyanis még az olyan közszükségleti cikkek árát is szeretnék felemelni, amelyek semmiféle összefüggésben nem állnak a külföldi valutákkal, de azért drágulnak ezek is, mert az idegen pénzeknek mesterséges árfolyam-felhajtásával már eddig is meggyöngyítették a lei vásárló erejét.

Ezt a járványszerű, kóros folyamatot a Banca Nationala is szeretné megállítani, éppen úgy, mint ahogyan azt a szomszédos államok jegybankjai teszik az üzereket üldöző hatóságokkal együtt.

Az új királyi rendelet már december elsején megjelent, de, sajnos a Jegybank máig késlekedett az energikus intézkedéssel, márpedig az ország dolgozó milliói azt várták, hogy az új rendelet alapján most már hozzáfog a túrhetetlenné vált bucaresti-i devizaüzelmek letöréséhez.

Mint a fővárosból jelentik, a Jegybank most hozta nyilvánosságra első elhatározását, amellyel a szabad kereskedelembe eladható gyengébb valuták árfolyamának lecsökkentését akarja elérni.

Legelőször az osztrák schilling kurzusát igyekszik leszorítani a Banca Nationala, mert a román-osztrák viszonylatban ma is elég élénk a kereskedelmi és pénzügyi forgalom.

Az Ausztriával fennálló kereskedelmi egyezmény szerint a túlnak Ausztriába exportált árukért kapott osztrák silling 15 százalékát az exportőr köteles hivatalos árfolyamon beszolgáltatni a Banca Nationalához, a többit pedig az ugynevezett szabad árfolyamon valamelyik bucaresti-i felhatalmazott nagybank utján adja el az áruimportőröknek.

A devizának ezzel a „szabad” részével foly-

A legolcsóbban és a legkényelmesebben
a **SERVICIUL MARITIM ROMAN**
S. M. R.
hajóival utazhat

Palesztinába és Egyiptomba.

valamint Török és Görögországba.
Szakszerű utatánács és információs
osztály.

Látogatási utazás-rendezés.
Információk céljából forduljon a
S. M. R. képviselőjéhez: 461

Künstler
Utazási és vizumiroda Arad,
Bulev. Regina Maria 24. Telefon 86.

tatnak az exportőrök veszedelmes spekulációt a bucaresti-i zugtörsdésekkal együtt, akik kihasználták az ellenőrzés hiányát és mesterségesen felhajtották az árfolyamokat. A Banca Nationala mostanig nem avatkozott be ide ebbe, de

most elhatározta, hogy a rendelkezésére álló osztrák schilling-devizát mátol kezdve 29.30 leies áron adja az árubehozatalal foglalkozó vállalatoknak.

A silling „szabad” árfolyama most 31.60 lei, tehát ha a Jegybank 29.30-as árfolyamon annyi sillinget ad az importőröknek, amennyire azoknak szükségük van, akkor ez a 2.30 leies árkülönbözet le fogja nyomni az osztrák pénz szabad árfolyamát is, mert az importőrök sokkal kevesebbé keresik ezután a sillinget, mint ezelőtt és így gyorsan lemorzsolódik a silling abnormálisan magas ára. Nem hallgatható el azonban az az aggodalmaskodás sem, hogy a Banca Nationala ezután is tulságosan lassu tempóban fogja kiutalni az osztrák sillinget, márpedig az üzleti életben a gyors lebonyolítás a legfontosabb. Ha tehát a Jegybanknak tény-

Bucaresti főváros vezetősége kiméretlen hadjáratot indított a kenyérárdrágítók ellen

A fővárosi pékek a karácsonyi ünnepek előtt fel akarták emelni a kenyér árát, de a főpolgármester elutasította őket — Donescu főpolgármester a városi főorvossal együtt és az összes tanácsnokok személyesen rendeznek razziákat a pékműhelyekben

Többször beszámoltunk már arról, hogy a bucaresti-i pékmesterek majdnem hetenkint memorandumot intéznek egy a földművelésügyi minisztériumhoz, mint a főpolgármesteri hivatalhoz a kenyér árának kilónként 50 banival való felemelése érdekében. De az áremelés helyett az azal is megelégednének, ha a hatóság megengedné, hogy az előirt súly (pl. egy kilónál) 20—30 dekával kevesebb kenyereket adjanak.

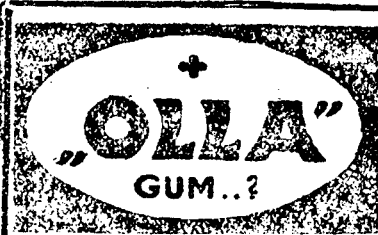
A felsőbb fórumok mostanig udvarias formák között ugyan, de határozottan elutasították az áremelési, illetve súlycsökkentési kéréseket és a sütőmesterek az országos buzaértékesítő bizottsághoz is hiába fordultak, mert az is megállapította, hogy semmi ok sincs az áremelésre.

Az illetékes hatóságok konstataáltak, hogy az egész árfelhajtási tendenciának az az oka, hogy a főváros forgalma folyton emelkedik és ezt a helyzetet akarják kihasználni az áruspekulánsok.

A fővárosból érkező jelentések szerint az ottani pékek tegnap küldöttségleg fordultak Donescu főpolgármesterhez, akitől annak engedélyezését kérték, hogy mostantól kezdve az egykilós kenyér helyett 70 dekásokat süthessenek, de olyan áron adhassák el, mintha egykilósok volnának.

Ezt a burkolt áremelést a főpolgármester nyomban elutasította. A küldöttség vezetője ezután amiatt tiltakozott, hogy több péket árdrágítás miatt megbüntettek és iparigazolványukat is elvették. Donescu főpolgármester azonban kijelentette, hogy a lakosság érdekében a főváros vezetősége nem változtat eddigi magatartásán és nem engedni telemelni a széles néprétegek legiőbb élelmezési cikkének: a fekete kenyérnek árát.

— Aki ezután is összeütközésbe kerül a főváros ármegállapító szabályrendeletével, azt megbüntetjük és megfosztjuk működési jogától —

Ha óvszer —
akkor legyen

„OLLA”
a világmárka.

Öregségem könnyű lett, mert visszakaptam egészségemet...

ezt írja nekünk C. Geongescu kereskedő, Turnu-Măgurele, Str. Cap. Stănculescu No. 12., aztán így folytatja:

„71 éves vagyok. Évek óta gyomorban szenvedtem és szédüléseim voltak, annyira, hogy ágyban kellett maradnom az erős gyomorégés és erjedési fájdalmak miatt. Két üveg „GASTRO D” elhasználása után teljesen helyrejöttem. Hálám jeléül ajánlottam ezen gyógyszert mindazoknak, akik megkérdezték tőlem, hogyan lehetséges az, hogy makul-egészséges lettem, mikor azelőtt olyan súlyos beteg voltam?” A le-
vél hálfáikodó szavakkal végződik.

Ebből láthatja mindenki, hogy miért lett a „GASTRO D” annyira népszerű a szenvedők között. A „GASTRO D” gyógyhatása olyan biztos, hogy még egy öreg ember is azt mondhatja, hogy öregségét megkönnyítette vele.

Kapható gyógyszerárakban és 130 lei utánvét mellett küldi a vezérképviselet: Császár-gyógyszertár, Bucaresti, Calea Victoriei 124.

leg az a szándéka, hogy lecsökkentse a „szabad” devizák szabad árfolyamát, akkor gyorsan elégítse ki az összes törvényes igényléseket és ne engedje, hogy a spekuláció ezután is lelkiismeretlen mohósággal uzsorázza ki az importőröket és mindazokat, akiknek szükségük van idegen devizákra.

Ez alkalommal azt is közöljük, hogy a Banca Nationala megváltoztatta a márka előzetes fizetési árfolyamát, amely mostanig 49 lei volt és ezután 50 lei lesz. Beavatottak állítása szerint a Jegybank még egyéb olyan intézkedéseket is foganatosít, amelyekkel azt akarja elérni, hogy áruexportunk elsősorban a kintinó valutájú országokba irányuljon, mert azoknak értékálló devizáit a Banca Nationala feltétlenül megveszi az exportőröktől.

mondta emelt hangon a főpolgármester. — Azt is tudomására adom a pékszindikátusnak, hogy éjjel személyesen fogok a városi főorvossal együtt razziákat tartani a pékműhelyekben. Ugyanezt teszik a városi tanácsosok is az illetékes ellenőrző hivatalnokokkal együtt és az esetben, ha megállapítjuk, hogy az előirt súlynál kevesebbet adnak, a legszigorubb büntetést szabjuk ki. Szó sem lehet arról, hogy az ünnepek előbb bárki is felemelje a kenyér árát vagy pedig az előirt súlynál kevesebbet adjon — mondta a főpolgármester.

A pékek küldöttsége ezután eltávozott, a hatóságok vezetői pedig minden óvintézkedést megtettek, hogy a különben is nehéz viszonyok között élő lakosságot megvédjék az önkényes áremelésektől.

— **TILTAKOZÁS AZ ÁRUBEHOZATALI ENGEDÉLYEK FELÜLVIZSGÁLATA ELLEN.** Bucarestből jelentik: A Banca Nationala legutóbb határozta, hogy a rendelkezésére álló deviza készletek elégtelensége miatt revízió alá veszi az érvényben lévő árubehozatali engedélyeket. A Jegybanknak ugyanis a harmadik évnegyedre szóló árubehozatalra csak 150 millió lei értékű devizája van, márpedig 300 millió lei értékű devizára volna szüksége, hogy a kiadott összes engedélyek alapján importálhatók legyenek az áruk. Az érdekelt importőrök panasszal fordultak a bucaresti-i Kereskedelmi és Iparkamarához, amelynek elpanaszolták, hogy csak nagy költségekkel bírták megszerezni a behozatali engedélyeket, amelyek egy részétől a Jegybank most meg akarja őket fosztani. A Kamara elhatározta, hogy sürgösen közbelép és megóvni igyekszik az importőröket a súlyos károktól.

— **Valuták külföldi árfolyama.** Zürichből jelentik: Az aranyalapon álló országok valutái javultak, de a fontsterling és a dollár kisebb mérvű hullámzásokat mutatnak. A svájci frank javulása következtében a zürichi valutáárfolyamok némileg alacsonyabbak, mint néhány nap előtt voltak. A lei hivatalos árfolyama most is 2.50, de a magánkursus 1.50—1.60, a pengő magánárfolyama 55—55 és félre, a csehkoronáé 12.77-re lanynál. A leibankjegyek árfolyama általában hullámzó a külföldi tőzsdéken, a párisi magánforgalomban 7.30—7.80, Bécsben a kompenzációs lei árfolyama 3.16, Budapesten pedig változatlanul 3 pengő. Prágában az effektív lei 13.20—13.40. De ezek jórészt csak „pairon” levő kurzusok, mert a közép európai országok devizáiban és valutáiban kötések csak elvéve fordulnak elő.

Január 11-én MAGYAR BÁL a Fehér Keresztben

A közgazdaság kis hírei

A DETAILISTÁKRA NEM KÖTELEZŐ A PAMUTFONAL PÓTILLETEKENEK FIZETÉSE. A pénzügyminisztérium rendelete szerint, a pamut- és viganefonalak új pótilletéke csak a gyáraknál és nagykereskedőknél november 20-án talált készletekre alkalmazandó. A kiskereskedőknél november 20-án levő készletek után az illetékdifferencia nem hajtható be és a már befizetett illetékek jóváírandók, vagy pedig a terhükre irt többletek törölendők.

SVAJC IS MÓDOSITJA KÜLKERESKEDELMI SZERZŐDÉSEIT, HOGY MEGKAPHASSA ZAROLT KÖVETELÉSEIT. A francia frank körüli események ismét megszilárdították Svájcban az inflációellenes pártot, bár az infláció hívei még mindig nagyon aktívak. Az aranystandard fenntartásával azonban ismét jelentkeznek a deflációs bajok, amelyek kiküszöbölésére különböző törvényes rendelkezésekre készül a svájci kormány, amely legjobb törekvése most oda irányul, hogy a svájci bankoknak a Németországban és más közép- és kelet-európai államokban „befagyott” követeléseit az illető államokkal megkötött kitingeken keresztül inkasszálja és e célból Svájc az érvényben levő külkereskedelmi szerződéseinek módosítására törekszik.

AZ ÁLLAMPAPIROK ÁRFOLYAMA A BUCURESTI-TŐZSDÉN — LANYHA, egyedül a Dollárra és fontra szóló kötvények tartják árfolyamaikat. A Stabilizarea árfolyama változatlanul 55.25, a Desvoltarea I és fél ponttal 37 és félre, az Inzestrarea-kötvény nagy címletei két ponttal 53.25-re, a kis címletek 46 és félre estek, a Renta Improprietarilor változatlanul 38.12 és fél, az 1933. évi renta 42 és fél, az adóon 35.87 és fél, míg az 1935. évi 3 százalékos Consolidarea-kötvény I és fél ponttal 22.75-re lanyhált.

CSAK AZ ADÓPÉNZTÁRAKNÁL BEFIZETETT ADÓT ISMERI EL AZ ÁLLAM. A cluji tábla a fizetett adók ügyében fontos elvi döntést hozott Fisc. III. 1775/1935. szám alatt. A tábla döntése szerint, az esetben, ha az adózó az adóösszeget nem az adóhivatalnál, hanem az adóbehajtó közegnek kezéhez fizeti ki, úgy a fiskus még egyszer követelheti a befizetett adóösszeg elszámolása esetén az adó fizetését, mert az adóbehajtási törvény szerint, érvényes adófizetés csak az adópénztáraknál történhetik.

A CFR. VEZÉRIGAZGATÓSÁGA MEGSEMISÍTETTE A TÖLGY- ÉS BÜKKTALPFA BESZERZÉSÉRE TARTOTT MASODIK ÁRLEJTÉST IS. Az árlejtés megsemmisítésének oka az, hogy a CFR. nem hajlandó elfogadni a talpfatermelők által kért fizetési feltételeket, viszont a talpfatermelők nem akarnak álláspontjukon változtatni. A CFR. vezérigazgatósága még nem döntött arról, hogy a szükséges talpfatermelői szabadságból jogja-e vásárolni, vagy pedig újabb árlejtést ír ki. A CFR. megsemmisítette a 7500 köbméter speciális talpfára kiírt árlejtést is és az újabb árlejtést december 17-én tartja meg.

— E HÓ 16-AN KEZDŐDNEK AZ ANGOL-ROMÁN ÚJ KERESKEDELMI SZERZŐDÉSI TÁRGYALÁSOK. Mint Bucurestiből jelentik, Anglia kormánya értesítette Costinescu kereskedelmi minisztert, hogy még ebben a hónapban hajlandó megkezdni a tárgyalásokat az új angol-román kereskedelmi szerződés létrehozására, mert e hó végén lejár a régi egyezmény. Azt is közölte a kereskedelmi miniszterrel, hogy legkésőbb e hó 16-ig várja a Tatarescu-kormányt Londonba küldendő megbízottját.

— Végre megszűnik Bucurestiben az uccai vándorkereskedelem. Tudvalevőleg Bucuresti legforgalmasabb uccáiban tihetelenné vált a zugkereskedők garázdálkodása. Ezek a „vándor-árusok” ugyanis az illetékes hivatalvezetők ellenzése következtében a legforgalmasabb utvonalakon ütötték fel tanyáikat és a törvényes alapon működő kereskedők üzletei és kirakatai előtt éktelen reklám-kijelöléseikkel zavarták a forgalmat. A kereskedők többször tiltakoztak ez ellen, de a zugkereskedők, akik semmiféle adót sem fizetnek, megveréssel fenyegették a legális üzletembereket. A „Frontul Romanesc” című kereskedelmi egyesület vezetése tegnap kihallgatáson jelent meg Donescu főpolgármesternél, akinek elpanaszolták a tarthatatlan helyzetet és a főpolgármester megígérte, hogy holnaptól kezdve eltűnti a fővárosi vándorkereskedőket eddigi működésüktől.

SPORT KÖZLÖNY

A Hungária négy ponttal vezet az Újpest előtt

Budapestről jelentik: A vasárnap lezárzott magyar nemzeti bajnoki forduló után a Hungária már négy ponttal vezet az Újpest előtt, igaz, hogy az Újpest az Attila-meccs elmaradása következtében egy mérkőzéssel kevesebbet játszott. A Hungária őszi elsőjét már bajosan lehet elvitatni. A magyar nemzeti bajnokság állása a következő:

1. Hungária	11	10	1	—	38:6	21
2. Újpest	10	7	3	—	36:10	17
3. Ferencváros	11	8	1	2	41:19	17
4. Kispest	11	4	5	2	24:18	13
5. Szeged	12	5	3	4	22:18	13
6. Soroksár	12	5	2	5	25:33	12

7. Phöbus	11	5	1	5	27:26	11
8. III. kerület	11	5	1	5	19:29	11
9. Bocskai	11	3	4	4	17:22	10
10. Budai „11”	11	4	—	7	18:22	8
11. Budafok	11	2	3	6	22:33	7
12. SBTC	11	2	3	6	18:28	7
13. Törekvés	11	2	1	8	15:37	5
14. Attila	12	—	4	8	13:34	4

Hátralévő mérkőzések: Attila—Újpest, Hungária—Törekvés, III. kerület—Ferencváros, Budafok—SBTC, Bocskai—Budai „11”, Újpest—Phöbus, Soroksár—Kispest, Kispest—Hungária, Ferencváros—Bocskai, Budai—Budafok, SBTC—Újpest, Phöbus—Szeged FC, Törekvés—III. kerület.

Ujból a régi vezetőséget választotta meg az aradi futballbíró-testület

Az aradi futballbírók testülete a tagok nagy érdeklődése mellett tartotta meg ma rendezési közgyűlést, amely lelkes hangulatban folyt le. A jelentések után Goicea Ionel szólalt fel, majd Tomi Livius és mindketten méltatták a testület vezetőségének munkáját. A beszédekre Bozgan elnök válaszolt és keresetlen szavakban mondott köszönetet a tagoknak az eredményes munkáért. Ezután került sor a választásokra és az elmúlt évi vezetőséget, amely olyan kiválóan vezette a testület ügyeit, helyezték ismét az aradi BT élére. A vezetőség tehát a következő: Elnök: Bozgan Gheorghe. Tagok: Oravetz László, Burdan Nicolae, Marita Gheorghe és Vostinar Mihai. Pótagok: Oprita Chirita és Darázs István.

Sikerrel indult az Unirea-Tricolor keleti turája

Konstantinápolyból jelentik: A volt török fővárosban a timisoarai CAT után a bucuresti-i Unirea-Tricolor vendégszerepelt, amely itt játszotta le keleti turájának első két mérkőzését. Az Unirea-Tricolor az első napon a Galata-Serail ellen mérkőzött és 1:1 arányban eldöntetlenül játszott. A második mérkőzésen a fővárosi csapat 2:0 arányban győzött a Fener Bagsche ellen. Az Unirea-Tricolor turája tehát jól indult.

A Nemzeti a magyar profibajnokság őszi győztese

Budapestről jelentik: A magyar profibajnokság őszi fordulója befejeződött, csupán néhány elmaradt mérkőzés vár lejátszásra. Az őszi forduló győztese a Nemzeti csapata lett, amely három pontos előnnyel fordul a tavaszba a Somogy előtt. Ebben az évben a szokottnál is nagyobb küzdelem fejlődött ki a csapatok között az elsőjéért, amely a nemzeti bajnokságba való jutást jelenti. A profibajnokság állása a következő:

1. Nemzeti	13	12	—	1	66:13	24
2. Somogy	13	10	1	2	40:17	21
3. Csepel	13	9	1	3	43:21	19
4. VAC FC	13	7	2	4	34:27	16
5. Zugló	13	6	3	4	52:27	15
6. Szürketaxi	12	6	2	4	30:19	14
7. ARAK	13	5	4	4	37:38	14
8. Vasas	12	5	3	4	33:35	13
9. Millenáris	13	4	2	7	24:39	10
10. Erzsébet	12	2	5	5	23:31	9
11. Droguisták	12	2	4	6	21:37	8
12. Váci „Remény”	12	1	3	8	18:39	5
13. Nagytétény	11	2	1	8	10:44	5
14. Budatétény	12	—	1	11	11:55	1

Hátralévő mérkőzések: Budatétény—Erzsébet, V. Remény—Nagytétény, Nagytétény—Vasas, Droguisták—Szürketaxi.

Európa legérdekesebb futballversenyéről,

a román nemzeti bajnokság őszi fordulójáról számol be részletesen, pontos statisztikai adatok alapján a legközelebbi napokban megjelenő Sportkönyv, amelyet sportkörökben máris nagy érdeklődéssel várnak.

A tartalmas sportfűzet nemcsak a bajnokság táblázatait közli különböző, érdekes variációkban, hanem pontosan ismerteti az őszi forduló egyes meccseit, részletes góllövő-listát ad, továbbá közli a tavaszi forduló mérkőzéseinek színhelyeit. A nívós és hézagpótló sportkönyv ugyszólván minden sportember számára nélkülözhetetlen.

Szláv Kupa-mérkőzések megrendezését tervezik

Prágából jelentik: Szláv Kupa Konferenciát hívtak össze január 6-ikára Pozsonyba. Az Európa Kupa mintájára akarják megrendezni a Szláv Kupát, a következő országok között: Csehszlovákia, Lengyelország, Oroszország, Jugoszlávia és Bulgária.

Hollandia—Irország 5:3 (2:3)

Dublinból jelentik: A holland és az ír válogatott csapatok Dublinban ütköztek meg egymással. Az 50 ezer néző előtt lejátszott mérkőzést a holland csapat nyerte meg 5:3 arányban. Félidőben az ír csapat vezetett 3:2-re. A meccset az ismert német futballbíró, Bauwens dr. vezette.

O Timisoarára érkezett a CAT csapata. A keleti turát lebonyolított CAT csapata, amely utolsó mérkőzésén Tel-Avivban, a Hapoel ellen 5:0 arányban győzött, megérkezett Timisoarára. A zöld-fehér együttes kitűnő hangulatban tette meg az utat Timisoarára, ahol a CAT számos híve, a vezetőséggel az élen, ünnepélyes fogadtatásban részesítette a sikeres turát végzett csapatot.

O Barátságos mérkőzések voltak Bécsben. Bécsben vasárnap csak barátságos mérkőzések voltak, amelyből csak az Admirá—Rapid találkozás volt kiemelkedő. Ezt a mérkőzést az Admirá 4:2 arányban nyerte meg.

O Ausztria nemzetközi törvívó bajnokságát az olasz Marzi nyerte, honfitársa Purcaro és a magyar Maszlay előtt. A párbajtőr-bajnokságban az olasz Agestini győzött. A magyar Platthy harmadik lett.

O A varsói nemzetközi vívóversenyen magyar részről a BEAC vívói vettek részt. A kardversenyben Dobrolovszki lengyel lett első. Rajczy és Bay magyarok előtt. A párbajtőr-versenyben nyerte lengyel mellett csak Bay tudott a magyarok közül döntőbe jutni.

A szerkesztésért:
Dr. STÁUBER JÁNOS
fől.

Aradon beszerezhető:

Apponyi Testvérek | Szigeti Oszkár
Iványi Menyhért
 cipőáruházakban. 6767

Titokzatos gyilkosság és öngyilkosság az episcopiei vasuti őrházban

Oradeáról jelentik: Az episcopiei csendőrség megrendítő és különös büntény ügyében vezette be a vizsgálatot. A nem mindennapi büntény részletei még mindig hiányosak, az okokat is homály fedi, így csak az eddig megállapított tények elsorolására szorítkozhatunk:

Tegnap délután, körülbelül fél öt órakor, ahogy a vizsgálat megállapította, az episcopiei állomás közelében, a 431-es őrházban

Galos Simion pályáőr feleségét hét kalapácsütéssel meggyilkolta Chindau Ioan segédpályáőr, aki rövidesen a büntény elkövetése után felment a ház padlására és ott felakasztotta magát.

A gyilkosságot Galos Simion kisgyermeké fedezte fel. Az előhívott szomszédok értesítették az episcopiei csendőrséget. Dicu csendőrmester utasítására mindent érintetlenül hagytak, hogy a nyomozást az oradeai rendőrség ejtse meg. Táviratilag értesítették Simion Galos pályáort, aki éppen Aghiresen tartózkodott az édesanyjánál. A pályáőr azonnal vo-

natra ült, de már csak felesége holttestét találta lakásukban.

A megindított rendőri nyomozásnak nagyjából sikerült rekonstruálnia a tragédiát. Valószínűnek látszik, hogy Chindau Ioan megtámadta Galos Simionét lakásában. Galosné menekült előre, a konyhán keresztül az udvarra futott, ahol azonban utolérte Chindau és kalapáccsal többször fejbesújtotta. A rendőrség megállapítása szerint, hét kalapácsütés érte a tragikus végű Galos Simionét. A rendőrségi nyomozás megállapította azt is, hogy Chindau segédpályáőr, aki valószínűleg erős felindulásban követte el tettét, röviddel a gyilkosság elkövetése után felment a pályáőr padlására, eltorlaszolta az ajtót és egy ruhaszártó kötéllal felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt.

A rendőrségi nyomozás még tart. A környékeliek és ismerősök kihallgatása után, valószínűleg tisztább képet nyerhetünk a különös büntény hátteréről.

Nyolchavi börtönre ítélték a Lipova-radnai rablótámadás tettes

Éjszakai támadás a két község közötti Mures hidon — A tettesek részszépséggel védekeztek.

Az elmúlt nyáron vakmerő rablótámadás folyt le a Lipova és Radna közötti Mures hidon, ahol egy éjszaka Tudor Pera és Surdo Vasile lipovai lakosok megtámadták a hidon áthaladó Nicolae Mihai radnai gazdát. A földre teperték, összerugdosták, az arcába tapostak, majd elvették 1900 leit tartalmazó tárcáját és a Muresba akarták dobni. A gazdának nagy nehezen sikerült kiszakítania magát támadói kezéből és elmenekülnie. A két rabló bűnpörét ma tárgyalta az aradi törvényszék. Azzal védekeztek, hogy ittas állapotban követték el tettüket, a bíróság azonban nem fogadta el a védekezést és rablás, valamint gyilkosság kísérlete címén fejenként 8—8 havi börtönre ítélte őket.

KÖNYVEK

Sommerset Maugham: „Zsákucca“. Uj regénye: a „Zsákucca“ a Csendes-tengeri szigetek exotikus világában játszódik. Hőse egy fiatal férfi, aki valami homályos és akaratlan gyilkosság után egy kis vitorlás menekül szigetről-szigetre. Az egyik kis szigeten azután találkozik a neki rendeltett nővel, a végzetes szerelmmel. Ez a találkozás is halállal végződik, egy harmadik ember halálával. Szép és izgalmas regény a „Zsákucca“, igazi öröme az élet és szív kalandjai kegyelűnek. A Pantheon-kiadású „Jó Könyvek“ sorozatában jelent meg, 272 lapon, fűzve 50, vászonkötésben 79 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj.

A menekülő lélek, Kárpáti Aurélnak, a kitünő kritikusnak a Vajda János Társaság kiadásában megjelent pompás kötete: „A menekülő lélek“ címet viseli. Színház, Drámák, Cirkusz, Film, Irodalom az alchim. Egészen intim feljegyzések ezek a művésztől, az íróról, a színésztől és a kritikusról is. Érdekesek a gondolatok és még érdekesebb azok megírása, a színházi és írói mesterségről, műhelytitkokról. A pompás könyv szép kiállításban, a Vajda János Társaság kiadásában 83 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szög csupán **20 lei.** :: szó 2 lel. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

R. N. Olvasod? Régi közelséged érzem és ez olyan jó — Csókollak. 6827

Hiányát érzem egy megértő, figyelmes, korrekt url barátságának. Választ „Elvált asszony“ jellegre jelezve a hírkiaadója. 6829

ALKALMAZÁS.

Főzéshez értő mindenest azonnalra, vagy 15-ikére keresek. Str. Eminescu 18, II. 6823

Perfekt román-német kisasszonyt, esetleg ellátással keres Fuchs, Strada Eminescu 15. 6826

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Irodabutorok, ebédlő, antik szekrények, lakásberendezés, szabad kézümő eladó. Piaja Avram Iancu 10., I. Dél-kelet 10—11. 6832

MÉGVÉTELRE keresek ebédlő és néhány írb. összekötő hazai perzsaszőnyeget. Stern, Bulv. Carol 46, ajtó 1. 6830

Ptéh- és fabordok eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadója. 6830

Tiszta, mosott rongyot

gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre.

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

INGATLAN.

Szenzációs alkalmi vétel!

Dmna Balasa-uca legjobb részén, közel a 4-es autóbussz megállóhoz és a belvároshoz, 4 szobás magánház. Kőön épületben 2 szobás lakás, 570 □-ös gyönyörű gyümölcsösökkel. mélyen aron alul, 320.000 Leiért eladó.

Kizárólagos megbízott Kiss Lajos „Uranul“ ingatlanforgalmi irodája, Str. Horia 2. szám, II. em. 6828

HIRDESSZEN

az 50 éve fennálló

„Aradi Közlöny“-ben!

Rádióműsor

— Romániai idoszámítás. —

SZERDA, DECEMBER 11.

Bucuresti. 13: Lemezek. 14.30: Lemezek. 18: Rádiózenekar. 19.15: Rádiózenekar. 20: Hírek. 20.15: Mozart kamaraműveiből. 21: Delavrancea—Lahováry Cella zongorázik. 21.30: Műsorolvasás. 21.40: Barberis-Placineanu Manzi énekel. 22.10: Metani C. fuvolázik. 22.30: Hírek. 22.45: A bemutatójukon megbukott híres operákból. 23.45: Hírek külföldre németül és franciául. Utána: Hírek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: „Egzotikus országok állatvilága“. Felolvasás. 11.45: „Az észszerű táplálkozás“. Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: Szotyori Nagy Jolán zongorázik. 13.40: Hírek. 14—15.20: Cigányzenekar. 15.40: Hírek. 17.10: A rádió diákféltőrája. 17.45: Hírek. 18: Frank Lajos gondnokzik. 19: A vakok „Homeros“ énekkara. 19.40: Szövetkezetek a gazdasági életben. 20.10: A rádió külügyi negyedórása. 20.25: Bertha István szalonzenekara. 21: Vigjátékelőadás a Studióban. „Válás után“. Bohózat 3 felvonásban. 22.35: Hírek. 23: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Utána hanglemezek. Majd: Hírek. — Budapest II. 19—19.30: Olasz nyelvoktatás. 19.35—20.25: Táncclemezek. 20.30—21: „Horatius iskolába jár“. 21.05—21.35: Bertha István szalonzenekara. 21.40—22: Hírek. 22.05—23: Cigányzenekar muzsikál. Cselényi József énekel. — Bécs. 8.25—9: Könnyű lemezek. 13: Könnyű lemezek. 14: Hírek. 15: Tauber Richard lemezei. 20.30: Szimfonikusok Klaus szoprán és Rosenthal zongoraművész-szel. Decsey Ernő bevezetőszavaival. 22.50: Girardi-Adomák. 23: Hírek. 23.10: Táncczene. Utána: Bécsi zene a Ku-

nerth-négyes előadásában. — Belgrad. 12: Lemezek. 13: Rádiózenekar. 14.15: Népdalok. 17: Lemezek. 17.20: Rádiózenekar. 20.10: Lemezek. 22: Hangverseny. Utána: Táncclemezek. Deutschlandsender. 7: Könnyű zene. 17: Szalokodi zene. 19.20: Kaiser zongoraművész játéka. 20: Géczy Barnabás és Peterman Ernő zenekara.

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 12.

Bucuresti. 13: Lemezek. 14.30: Lemezek. 18: Kis rádiózenekar. 20.15: Anghel Vioreca énekel. 20.40: Román népzene. 20.55: Hangversenyművésztetés. 21.15: A filharmonikusok szimfonikus hangversenye. A szünetben hírek, sport. Utána lemezek. 23.45: Hírek külföldre németül és franciául. — 23.55: Hírek. — Budapest I. 7.45: Torna. 8: A Magyar Rádió üdvözlő a tízéves Testnevelési Főiskolát. Utána hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: „A magyar népmese kincseiből“. Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: Szalonzenekar. 14.30: Hanglemezek. 15.40: Hírek. 17.10: Mező Ferenc dr. előadása. 17.45: Hírek. 18: „Baromfiüzenésztési tanfolyam VI. része“. 18.30: Cigányzenekar. 19: Szerb Antal beszél Bethlen Miklós önéletrajzáról. 19.50: „Magyar renaissance irodalom“. 20.20: Részletek magyar operettekéből (1902—1915-ig). 21.50: Hírek. 22.15: Liszt Ferenc-korabeli magyarországi kamarazene. 23.15: Időjárásjelentés. 23.15: Ottlik György dr. német nyelvű előadása. 23.40: Jazz-zenekar. Utána cigányzenekar. Majd hírek. — Budapest II. 18—18.25: Az Első Budapesti Citerakör műsora. 19.20—19.50: Angol nyelvoktatás. 20.20—20.45: Az 1885-ös kiállítás. 22.15—23.30: Hanglemezek. — Bécs. 8.25—9: Könnyű zene. 13: Könnyű klasszikus lemezek. 15: Schlusnuss bariton Brahms- és Wolf-dalokat énekel. 17.05: Japán operákban és operettekben. 23.20: Rádiózenekar.